



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskrift

til

de offentlige Examina

i Aarhus Kathedralskole

i Juli 1867.



E. Dal

Indbydelseskrift

til

de offentlige Examina

i Aarhus Kathedralskole

i Juli 1867.

Indhold: .

- I. Forslag til et Par Forandringer i Examenbestemmelserne for de lærde Stoler.
Af Prof. Dr. Fengerølev.
 - II. Skoleefterretninger ved Rector Prof. Fengerølev.
-

Aarhus.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

1867.

I.

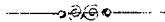
forslag

iii

et Par Forandringer i Examensbestemmelserne for de lærde Skoler.

af

Prof. Dr. C. F. Jørgensen.



1. **D**ersom det Spørgsmaal opstilledes, hvad de lærde Skoler nu meest trænge til, saa vilde jeg for min Deel svare: No til omsider at prøve og udvikle det Bestaaende uden at forstyrres ved idelige foreslaaede eller paabudne Forandringer; Stilhed til at klare for sig, hver paa sit Omraade, de opstaaende Tvivl eller Spørgsmaal uden at døves af Raab udenfra; Fred og Tid til at samle og veie Erfaringer, hvorefter en moden og sikker Dom over det Bestaaende kan fældes. Denne No have Skolerne længe savnet: thi Underviisningsplanen af 1850*) er lige siden sin Fremkomst hyppigen i større eller mindre Ting bleven modificeret, ikke at tale om, at den i Aarene 1861—64 truedes med fuldstændig Kuldcastelse og Afsløsning ved heelt nye Idær, som dog heldigviis ikke kom til Udførelse**). Det kunde derfor synes mindre vel betænkt at fremkomme med Forslag om nye Forandringer. Men for det Første ere lignende Tanker allerede opstillede af Andre, saa at Sagen ikke først af mig sættes i Bevægelse; for det Andet er her ikke Tale om Forandringer i Underviisningsplanen selv og i Skolernes Organisation, men kun om saadanne Tillægsbestemmelser til den, at Planen paa enkelte Trin bringes i Udførelse paa en noget forskjellig formeentligen lettere og bedre, Maade: Nammen bliver den

*) Den gjorde selv gennemgribende Forandringer i den første for de „ubvidede“ Skoler gjældende Organisation, den provisoriske Plan af 26de Juli 1845. Af hine Forandringer er atter Udførelse gjort om igjen.

***) At Tanken om at henlægge Afgangsprøven til Universitetet ibetmindste for Tiden er opgiven, kan jeg heller ikke Andet end glæde mig over.

samme, kun enkelte Dele af Indholdet faaer en noget forandret Farve.

For omtrent 3 Aar siden offentliggjorde jeg et efter den daværende Kultusministers Opfordring af mig udarbejdet Udkast*) til en noget forandret Underviisningsplan og Organisation af de lærde Skoler. Jeg har ikke siden haft Anledning til at forandre min Mening om dette Forslags Hensigtsmæssighed, jeg vilde endnu langt foretrække det for den Afgjørelse, Sagen har faaet ved de sidste, nu gjeldende Bestemmelser (see Skoleest. for 1865, S. 41—52 og for 1866, S. 49—53). Hvorledes derimod Andre dømmte om Forslaget, er mig saa temmelig ubekjendt, da jeg ingensteds har seet det offentligen omtalt; jeg veed kun af privat Meddelelse fra et Par af mine Venner, at Hovedtanken deri havde deres Bifald. Men om dette Forslag i dets Heelhed er der nu fra min Side ikke længere Tale, fordi jeg allerede af de ovenfor berørte Hensyn mener, at man er nødt til at gaae ud fra det nu Bestaaende som Noget, der indtil Videre er slaaet fast. Hvad der i det Følgende henstilles til Saglyndiges Overbevielse og foreslaaes, vil da kun være Saa-dant, som kan indordnes i det nu engang Fastsatte, hvorimod de Dele af hiint Forslag, som ved de sidste Bestemmelser ere afgjorte paa anden Maade og altsaa vilde komme i Strid med hine, bortfalde.

At nedenstaaende Betragtninger og Forslag fremkomme, har deels sin Grund deri, at de synes mig, idetmindste i visse Puncter, meget naturligen at slutte sig til de sidste Bestemmelser, deels er jeg bleven foranlediget dertil ved Overl. Ostermanns lille Skrift „Livet og Skolen“. Der er i dette fremsat Tanker, som stemme overeens med Udskilligt af hvad jeg deels i ovennævnte „Forslag“, deels andensteds, har yttrret, kun at Overl. D. synes at gaae noget videre, end jeg antager for rigtigt. Maaskee synes dette kun saa, og kommer da deraf, at

*) „Om de lærde Skolers Underviisningsplan“. (Gyld. 1864). Dette „Forslag“ sluttede sig i Hovedsagen til en af den daværende Minister, Monrab, som „Første Forudsætning“ opstillet Plan.

Hr. D. mindre bestemt har angivet i det Enkelte de Indskrænkninger, han ønsker, i det Underviisningsstof, som Disciplene nu skulle tilegne sig og ved Examen gjøre Rede for. Nærværende Blade have til Hensigt at give et Bidrag til Besvarelsen af hiint atter af Hr. D. fremdragne Spørgsmaal, hvorledes Skolen under de nærværende Forhold bedst løser sin Opgave, ved at optage og forfølge, men med nogen Modification, den af Hr. D *) opstillede Hovedtanke, at man skal, mere end det er skeet, forlade den hidtil gjeldende Anskuelse, at Alt, hvad der læres i Skolen, skal fastholdes til det Sidste, saa at der gjøres Rede for det under Set.

2. I hvorvel det i sig selv her gjør mindre til Sagen, fordi Hr. D. og jeg dog mødes i Realiteten, vil jeg bemærke, at jeg ikke ganske har Udgangspunct fælleds med Hr. D. Denne gaaer ud fra, at Nutiden, paa Grund af vor frie Statsforfatning og vor nyere Udvikling i demokratisk og national Retning, gjør beelt andre Fordringer til Embedsstanden end forhen i Absolutismens Tid, da hiin havde al Magt ihænde og ikke generedes af Modstand, imedens nu Offentlighedens Control og Folkets Deeltagelse i dets egne Anliggender kræver hos Embedsmanden ei blot større Selvstændighed og en mere udviklet Charakter, men overhovedet større Energie og Dygtighed, fremfor Alt mere Brugbarhed og Evne til at finde sig tilrette i det praktiske Liv**). Jeg troer, at det Meste heraf beroer paa en Fordom. Heller ikke i Absolutismens Tid manglede det for Embedsstanden paa Brydninger og Modstand, der skulde overvindes; ogsaa dengang behøvede en Embedsmand, der skulde virke med Held, Conduite, praktisk Greb og Energie. Paa den ene Side maa det maaskee nok indrømmes, at dengang Slendrian og Uduelighed kunde i noget høiere Grad uforstyrret henfløbe

*) Tidligere ogsaa af mig selv, men paa anden Maade, i den ovennævnte Piece „Om de l. Kl.s Underviisningsplan“.

***) Hr. D. synes mig at være noget uretfærdig imod Embedsstanden og at sætte denne for lavt, Andre derimod for høit, i Henseende til disse Egenstaber. Men det ligger udenfor disse Blades Hensigt at gaae nærmere ind herpaa.

en kummerlig Tilværelse, fordi Offentlighedens Control mindre end nu blottede saadan Skræbelighed; men derfor kjendtes denne lige godt i Bedkommendes nærmere Kreds, og i denne spillede en uduelig Embedsmand en ligesaa daarlig Rolle, som det nu er Tilfældet, fik ogsaa ved mere end een Leilighed at føle, at baade Foresatte og Undergivne dømte ham efter Fortjeneste. Paa den anden Side kunde man maaskee efter Hr. D.s egen Skildring vende Forholdet om og sige, at eftersom dengang Embedsmanden ene havde Magten og derved Ansvar, saa behøvede han saameget større Energie, Snarraadighed og praktisk Greb, som han dengang stod ene og skulde gjøre Alt, imedens han nu vel deler Magten med Andre, men saa ogsaa er fri for at bære hele Ansvar, ja i disse Andre ofte har en saadan Understøttelse, at hans Embedsgjerning bliver fra den Side lettere end i gamle Dage.

Men hvorledes man nu end dømmer herom, saa maa man være enig med Hr. D. i, at det, Fædrelandet i høi Grad trænger til, er en paa Sjæl og Legeme sund opvoksende Elægt, af hvilken der engang kan blive dygtige og karakterfaste Mænd, og at der i denne Henseende er Savn tilstede (om i høiere Grad end tidligere, vover jeg ikke at afgjøre). Jeg troer rigtignok, at Hovedgrunden til disse Savn, forsaavidt de antages at være tilstede, ligger i andre Omstændigheder, saasom i Slapphed og Mangel paa Alvor i Opdragelsen, i den Mængde af Nydelser og Fornøielser, som fra Barndommen af i mange Familier adspredte den Unge og vænne ham til at betragte den nsiagtige Pligtopfyldelse som noget Uoverkommeligt, i den travle Uro og Bigtighed, med hvilken Alle ville tale med om Alt, som stundom ogsaa smitter Disciplene og spreder deres Tanter til alle Kanter. Men det kan være, at der ogsaa i vort Underviisningsvæsen*) er Noget, som af Hensyn til den sande Modenhed og aandelige Udvikling, hvorefter der maa stræbes, bør forandres; det kan være, at der endnu paa visse Stadier i Skolen lægges for megen Bægt paa at lære og indtil det Sidste huske Enkelt-

*) Det gjelber vel ligesaa meget Realskolerne og Universitetet som de lærde Skoler.

beder, og for liden paa at beherske og isandhed besidde den rundne Kundskab, saa at den praktisk kan anvendes. Jeg troer ingenlunde ubetinget paa Sandheden af de Raad, der for nogle Aar siden opløftedes om Overbebyrdelse i vore Skoler, og jeg skal være den Sidste til at tale Magelighedens og den overfladiske Videns Sag. Men jeg troer, at Disciplene, især i de to øverste Klasser, kunne trænge til Lettelse i visse Dele af det, de skulle lære og fastholde for Examins Skyld; og denne Lettelse vil jeg have skal sætte dem i Stand til med større Mod og Modenhed, men ogsaa med større Selvstændighed at tilegne sig det, der bliver tilbage. Jeg vilde nu gjerne give et Bidrag til at udfinde en Underviisningsplan og Organisation, ved hvilken vore Disciple kunde mindre nødes til at huske og mere blive stilkede til selv at tænke og udfinde. Om end derved den Mængde af Underviisningsstoffets Enkeltheder, som nsiagtigen fastholdes i Hukommelsen af Disciplene, paa enkelte Trin af Skolen formindstes lidt, saa vil dette Tab rigeligen være erstattet, hvis de derved vinde Tid og Mod til paa en for deres hele Udvikling og virkelige Modenhed mere frugtbringende Maade at benytte den tilbagestaaende Underviisning.

3. Spørger man, hvad det er, der især tynger paa Disciplene uden at give dem et ganske tilsvarende Udbytte, saa ville uden tvivl de Fleste være enige med mig i at svare: den store Mængde Enkeltheder, som i visse Dele af Underviisningen meddeles, og den Repetition, som henimod Afslutningen kræves næsten af Alt.

Jeg skal først sige et Par Ord om det Første. Der er ganske vist endeel Detail, som Disciplene hverken kunne eller skulle fritages for, fordi de uden at besidde den ikke kunne have, hvad man dog forlanger, en sikker Kundskab, en begrundet Forestilling om det Hele. Jeg skal vel vogte mig for at føre Ordet for en Underviisning, der vilde forsøge at opføre en Bygning uden Grund, at meddele Ungdommen saakaldte Overblik og aandrige Betragtninger uden at lære den først at vide nøiagtig Besked om det, hvorpaa hiint Overblik skulde gaae ud. Og jeg skal saa meget mindre gjøre dette, som det indtil en vis Alder og især indtil en vis Grad slet ikke generer Ungdommen

at lære endeel Detail: det Byrdefulde indtræder først da, naar denne Detail bliver altfor maafeagtig, og naar slet Intet af den maa efterhaanden bortfalde. Men jeg anseer det dog for utvivlsomt, at der i flere Fag endnu fordres lært og husket nogen Detail, der maa kaldes overflødig, fordi Discipelen ogsaa uden den kan tilegne sig en sikker Kundskab om det, han virkelig trænger til at vide. Dette gjelder efter min Mening om de tre Fag, Naturhistorie, Geographie og især Historie*); ved Sprog- underviisningen er maaskee Noget at bortskjære, men dog vistnok Mindre, fordi det her er meget vanskeligt at paavise Enkeltheder, som ikke kunne komme til Anvendelse. Til disse almindelige Sætninger skal jeg imidlertid om dette Punct indstrænke mig, fordi det ligger udenfor disse Blades Hensigt at gaae nærmere ind derpaa, ligesom jeg i ethvert Tilfælde i det førnævnte Fag ikke besidder Kundskab nok til at gjøre Saadant.

Derimod skal jeg, følgende Hr. D., gaae nærmere ind paa Spørgsmaalet om Enkelthedernes Fastholdelse til det Sidste og om den afsluttende Repetition, hvorved jeg kommer til det egentlige Emne for disse Blade. Om denne vil jeg først gjentage, hvad jeg for 3 Aar siden skrev („Om de l. Skolers Und.“ S. 8): „I Virkeligheden laae den Forudsætning til Grund for hele den ældre Indretning, at Examen Artium factist var den eneste Control, som førtes med de lærde Skoler, det eneste Mittel, hvorved Oberbestyrelsen sikrede sig, at der læstes det Forestkrevne; derfor maatte der til Prøven opgives Alt, hvad der i Skolen var læst, som en stor Lectie i hvert Fag. En nødvendig Conseqvens heraf var den samtidige Prøve i alle Fag og navnlig Fastsættelsen af visse Minima i Latin og Græsk, som skulde opgives og kunne. Jeg mener, at denne hele Forestilling bør opgives: Oberbestyrelsen kan og bør paa anden

*) Jeg seer ikke mindste Grund til endnu at skulle plage vore Disciple med at lære f. Ex. alle Hovedslag o. s. v. i Syvaarskrigen eller Revolutionskrigene, endnu mindre i Ludvig den 14des Krige. Hine Kriges Charakter, Følger og verdenshistoriske Betydning skulle Disciplene kende, deres Gang i det Enkelte har for dem ingen Betydning. Men efter de nu gjeldende Bestemmelser er Læreren nødt til at medtage Detailen.

Maade sikkre sig, at der læses Tilstræffeligt" osv. Jeg har i sin Tid, som Medlem af den 1845 nedsatte Commission til Udarbejdelse af en provisorisk Plan for de udvidede lærde Skoler, kjæmpet for, at idetmindste Fastsættelsen af hine Minima i Latin og Græsk skulde opgives og Prøven deri indskrænkes til det i øverste Klasse Læste; men jeg kunde ikke sætte denne Tanke igjennem, Prøven i alt det Læste og Repeterede fastholdtes. Ved de 1865 givne Bestemmelser om ikke at regne de 5 med VI Kl. standfende Fag med ved Afgangseramen, skjønner jeg ligesaa lidt som Hr. D., at der er vundet Synderligt i denne Henseende, og det er et Spørgsmaal, om dette Vundne er noget Godt. Hine Fags Stilling i Skolen er bleven svækket derved, at de ikke tælle med ved Afgangseramen, og det er blevet langt vanskeligere end før at bestaae denne godt, da hine 5 Fag bitterligen vare dem, der gavede de bedste Charakterer og saaledes hjalp paa Svaghed i de vanskeligere Fag; Løttelsen, forsaavidt der er nogen, kommer kun de mindre slittige Disciple tilgode, som ville lade sig nøie med simple Charakterer i hine Fag, ikke de Irvigere, som ville staae sig godt ogsaa i disse.

4. Hvad nu de fem med VI Klasse standfende Fag angaaer, da troer jeg dog ikke det gaaer an, med Hr. D. at opstille som Resultat den Sætning, at der i dem ingen affluttende Prøve skal holdes, men at man skal „lade af dem hænge ved, hvad der kan, efter som hver Discipel har Anlæg, Lyst eller Evne dertil, og efter som Skolen selv finder det tjenligt". Jeg frygter for, at Følgen deraf paa de fleste Steder vilde blive, at overmaade Lidet hang ved, og at Disciplene slet ingen samlende og ordnende Oversigt erholdt over det Kundskabsstof, der i disse Fag skulde indsamles som for deres Totaludvikling fornødent, men at der ifkun opnaaedes en fragmentarisk og usammenhængende Bide. En saadan skal Skolen ikke fremme, ja ikke engang, jaaviddt den kan forebygge det, taale indenfor sine Gennemærker. Heller ikke skjønner jeg, at der er tilstræffelig Anledning til at gaae saa vidt. Den Løttelse, hvortil der virkelig trænges, kan upaaktvivleligen naaes ved lempeligere Midler, ved Bortskjæring af al udyrkelig Detail og ved en saadan Fordeling af Undervisningsstoffet, at det heelt er gennemgaaet og lært for VI Kl.,

saar at der til denne kun levnes en samlede og ordnende Repetition, hvorved endda ikke al Detail behøver at medtages. I Tydsk og Fransk er ikke Tale om Repetition (Grammatiken bør fordetmeste være lært før VI Kl.), da Prøven foretages i noget Ikkelæst; disse to Sprog gjøre altsaa heri ingen Vanskelighed.

5. Underledes forholder Sagen sig med de Fag, der fortsættes i VII Kl. Massen af det, der skal fastholdes, og hvorfor der ved Slutningsprøven skal gjøres Nede, bliver her større og lægger en meget tungende Byrde paa Disciplene i det sidste Aar; og denne Byrde er i det Hele unyttig. En Discipels Kundskaber i de gamle Sprog og de dertil hørende Hjælpevidenskaber kan prøves ligesaa godt og fuldstændigen ved Examinationen blot i det, der er læst i VII Kl., som ved at medtage Forfatterne fra V og VI Kl.; der opnaaes ikke det Mindste herved, og der opstaaer tilmed den Inconseqvens, at Examinator fordetmeste ikke er den Samme, som i sin Tid har underviist Disciplene ved Læsningen af hine Forfattere. At der bliver læst i V og VI Kl., hvad der bør læses som en nødvendig Forudsætning for Underviisningen i VII Kl., kan Overbestyrelsen jo let sikkre sig gjennem Skoleprogrammerne eller, hvis det anses fornødent, ved Forslag og Indberetning fra Skolerne.

Dette er altsaa mit første Forslag, at der i de gamle Sprog ingenlunde læses Mindre, men at Omfanget af det, hvorfor der ved Afgangsexamen skal gjøres Nede, bliver mindre. Vil man endelig have det bestemtere udtrykt, kan man opstille som Minimum, der skal være læst i IV, V og VI Kl. (Følgende*): i Latin 2--3 Bøger af Jul. Cæsar, 1 Bog (eller henimod 1 Bog) af Livius (eller Tilsvarende af Sallust), Noget af Ovid og 1 Bog af Virgil, c. 70 Capitler af Ciceros Taler**); i Græsk 2 Bøger af Xenophons Anabasis og 2

*) Naturligviis foruden de forudgaaende fornødne Elementarbøger. Det er forresten i det Hele det Samme, som nu næsten allebegne læses.

**) Maaſkee Andre ville foretrække at læse i V og VI Kl. Alt, hvad der er foreſkrevet af Ciceros Taler, c. 100 Capitler, og ſaa Intet eller Lidet af Livius.

Bøger af Homer. Til Afgangsexamen skulde saa kun opgives det, der af det nu Foreskrevne blev tilbage efter disse Fradrag.

Der næst troer jeg, at den samme Tanke bør gennemføres ved Mathematiken, saaledes at der prøves i elementair Arithmetik og Plangeometrie ved VI Klasse's Hovedexamen, men ikke ved Afgangsexamen, ved hvilken Prøven saa kun omfatter Stereometrie og Trigonometrie*). Endelig vilde jeg anse det for ønskeligt, at Underviisningen i den almindelige Verdenøhistorie afsluttedes saaledes i VI Kl., at der ved Udgangen af denne gjordes Rede for Middelaalderens og den nyere Historie indtil 1789, imedens Oldtidens og Fædrelandets Historie, begge efter en udvidet Maalestof**), samt den nyeste Tid læstes i VII Kl: hine for at de kunne blive læste i det Omfang og paa den Maade (ogsaa med den No), som de have Krav paa, denne fordi den efter min Mening paa den ene Side bør kjendes bedre og fuldstændigere, end det i Reglen er Tilfældet, paa den anden Side fører til mange Betragtninger og Ideer†), som kun modnere Disciple nogenlunde kunne magte. Jeg skjønner ikke, at der er nogen Grund til at frygte for, at de Dele af Mathematiken og Historien, som efter dette Forslag skulde standse ved VI Kl., derfor skulde blive lærte mindre godt. Skolen har det jo selv i sin Magt at forhindre Saadant; og ansees det for nødvendigt, kunde man udstrække den om et Minimum af Characterværdie for hine fem Fag givne Bestemmelse ogsaa til disse to Fag og f. Ex. fastsætte, at Ingen med ringere Character for Mathematik og Historie end Godt maatte opflyttes i VII Kl.

*) Andet Nyt læres idetmindste her ikke i VII Kl.; elementair Arithmetik og Geometrie afsluttes i VI Kl.

**) Jeg forudsætter begge tidligere læste efter en mindre Lærebog, hvilket da ogsaa finder Sted nu.

†) Det er vel overflødig at sige, at jeg her ikke vil tage Ordet for en sad og eensidig Politiceren med Disciplene. Denne bør altid holdes borte; men det Almeengyldige og objectiv Sande bør meddeles dem saaledes, at de vide nogenlunde Besked om den nærmeste Fortid og om Nutidens fra den udgaaende Bevægelser.

Med Iværksættelsen af disse Forslag vilde Disciplene i det sidste Aar i VII Kl. fritages for en ikke ringe Deel af den vidtløftige Repetition af forlængst læste Ting, som berøver dem deres Fritid og holder dem i stadig Travlhed netop i det Aar, i hvilket de meest trænge til at sunde sig og kaste Blikket omkring sig og fremad, og dette sidste Skoleaar vilde saaledes danne en bedre Obergang til Universitetet, end det nu gjør.

6. Dersom der bør stræbes efter, at vore Disciple kunne føres mindre end hidtil til at lære og huske og mere til selv at tænke og udfinde, saa er det ogsaa rigtigt at give de Prøver, ved hvilke den gjorte Fremgang skal lægges for Dagen, en saadan Charakter; at det Lærte og Huskede ikke bliver det alene eller meest Gjeldende, men at den vundne Modenhed i Opfattelse, Selvstændighed i Tilegnelse og Evne til paa egen Haand at finde sig tilrette i Stoffet kommer til den rette Gyldighed. At det Sidste skeer ved de skriftlige Prøver i ganske anden Grad end ved de mundtlige, tør vel ansees for afgjort. Med denne Anskuelse for Die talte jeg i den 1845 nedsatte Com-mission for en Udbidelse af de skriftlige Prøver omtrent efter de i mit Skrift om det lærde Skolevæsen (S. 434) fremsatte Ideer. Jeg blev imidlertid overstemt; i Underviisningsplanen af 1850 bleve de skriftlige Prøver indskrænkede til deres nærværende Omfang, og siden blev deres Vægt endmere svækket derved, at det blev „tilladt“, i de Fag, hvori der aflagdes baade skriftlig og mundtlig Prøve, at regne den sidste dobbelt, hvorved den tydske Stil og de mathematiskke Opgaver tabte det Meste af deres Betydning for Charakteren i Faget. Den sidste Bestemmelse er dog nu bortfalden for de mathematiskke Opgaver, og den tydske Stil er, som bekjendt, afflasket*). Men de skriftlige Prøver bør efter min Mening have en større Udstrækning, deels fordi, som allerede bemærket, man derved fuldstændigere og bedre prøver Disciplens virkelige Modenhed og Evne til at benytte den vundne Kundskab, deels fordi dette vil være et Middel til at bringe større Liighed og Gensartethed ind i Prø-

*) Det vil erindres, at her kun er Tale om de studerende Klasser, ikke om Realdisciplene.

verne og deres Bedømmelse ved de forskjellige Skoler, naar nemlig de skriftlige Probearbejder udarbejdes efter fælleds fra Overbestyrelsen givne Opgaver (og helst hvert Aar revideres af en dertil indsat permanent Commission, saaledes som jeg tidligere*) har foreslaaet det). Jeg vilde da foreslaae ved Afgangs-
 examen skriftlig Besvarelse af en passende historisk Opgave, og en Oversættelse paa Dansk fra Græsk af noget Ikkelæst men ved Hjælp af en Ordbog; ved VI Klases Hovedexamen vilde jeg foreslaae en Oversættelse paa Dansk fra Tydsk og fra Fransk (naturligviis uden Brug af Ordbog). Disse skriftlige Prøver kunde i Henseende til Charakterens Udregning behandles paa samme Maade som de skriftlige Prøver i Mathematik.

7. Vedtagelsen af ovenstaaende Forslag vilde, saavidt jeg skjønner, ikke medføre nogen Forandring i de nu givne Bestemmelser for Underviisningens Indhold eller Omfang, ei heller i det nye Charactersystem; i ethvert Tilfælde vilde det være let at gjøre de muligviis fornødne Tillem্পninger.

*) Om de I. Skolers Und. S. 10.

II.

Efterretninger

om

Aarhus Kathedralskole

i Skoleaaret 1866—67.

Red

Prof. Dr. C. F. Ingersted,
Skolens Rector.



I. Afgangsexamina.

1. Afgangsexamen for studerende Disciple. Til denne indstillede sig 11 Disciple af VII Kl.; Navnene sees nedenfor (S. 21).

De skriftlige Prøver foretoges den 23de, 25de og 26de Juni, de mundtlige i Forbindelse med Skolens Hovedexamen i Tidrummet 8de—20de Juli, saaledes som Schemaet i Skolens Indbydelseskrift for 1866 uddrager.

Underviisningsinspectoren var ikke tilstede. Som Censorer udenfor Skolens Lærerpersonale toge følgende Videnskabsmænd efter Indbydelse Deel i Proven: i Religion Stiftsprovsti Boesen; i Mathematik Lieutn. Paulsen; i Naturlære Auditeur Bache; i Hebraisk Pastor Borch.

Examens Udfald meddeles nedenfor (S. 21).

2. Afgangsexamen for Realdisciple. Ved denne prøvedes 6 Disciple af V Realklasse; Navnene sees nedenfor (S. 22).

De skriftlige Prøver foretoges den 23de og 25de—27de Juni; de mundtlige den 12te, 14de og 16de Juli,

Som Examenscommisfairs fungerede Prof. Mundt og deeltog i Censuren over Mathematik og Naturlære. Censorer udenfor Skolens Lærerpersonale vare desuden: i Lydst Cand. Lüthy; i Engelsk Oberlærer Kraiberg; i Naturhistorie Apotheker Meyer; i Skrivning Lærerne Madsen og Launy; i Tegning Maler Holm og Architect Puel.

Examens Udfald meddeles nedenfor (S. 22).

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

A. Afgangsexamen for Studerende.

1. Udarbejdelse i Moberdsmaalet. a) (Bekjendt Stof). At fortælle Carl den Stores Historie. b) (Fri Opgave). Hvad forstaaes ved Godmodighed? Kan den betegnes som en Dyd?

2. Oversættelse fra Dansk paa Latin. Delos var næsten den mindste af de Æer, som ligge i det ægæiske Hav mellem Attika og Lilleasien, og som Grækerne kaldte Kykladerne; men hvor meget den i Ky og Glands overgik alle de andre, troe vi, at der kun gives saa, som ikke vide. Denne Glands havde fra Begyndelsen af ikke Jordbundens Frugtbarhed skaffet den, ikke Indvaanernes Mængde, ikke Krigshæder eller Noget af det, hvoraf Æer og Æher pleie at være stolte, men dens i Sagnene berettede og af Grækernes almindelige Mening bekræftede Hellighed. Grækerne fortalte nemlig, at da Latona, som Jupiter elskede, frugtformelig søgte et Sted, hvor hun kunde føde, boede intet Land at modtage hende, fordi Jupiters Hustru Juno, forbitret over hans Utroskab, havde forbudt det; omskaffende kom hun da til Delos, der dengang uden fast Plads svømmede paa Havet og som Juno derfor havde glemt, og der fødte hun, støttende sig til et Palmetræ, som pludselig var voget frem, Apollo og Diana; men Æen blev fra den Tid fast og ubevæget. Formedelft denne Tro ansaaes hele Æen for Apollo hellig og dens Jordbund for saa ukrænkelig, at ikke engang Døde maatte begraves der, men Ligene førtes over til en Naboø Rhenea. Apollo dyrkedes i et prægtigt Tempel, hvorhen aarlig ikke blot fra de omliggende Æer drog Udsendinge for at deeltage i Offerfesterne¹⁾, men ogsaa fra Athen, hvilket Theseus sagdes at have indført og fastsat ved Lov. Denne Stedets Hellighed skaffede ogsaa Indvaanerne og Fremmede, som opholdt sig der, Tryghed mod Bold og Mishandlinger, og da Æen laa meget beleiligt til at omsætte Varer imellem Asien, Grækenland og Macedonien, opblomstredede den ved Handel og Skibsfart, især efter Korinths Ødelæggelse²⁾ ved Romerne. Men i den første mithridatiske Krig blev Delos erobret og plyndret og dens Handels Blomst tilintetgjort.

¹⁾ Offerfest: sacra. ²⁾ Ødelæggelse gives ved et Particip.

3. Oversættelse fra Latin paa Dansk.

(Af Tacitus, Ann. VI, 31 og 32 (37, 38) med Forandringer.)

C. Cestio, M. Servilio consulibus nobiles Parthi Romam venere, ignaro rege eorum Artabano. Is initio, metu Germanici, fidus erga Romanos, æquabilis et mitis in suos fuerat; postea superbiam in nos, sævitiam in populares sumpsit, fretus bellis, quæ secunda adversus circumiectas nationes gesserat, et senectutem Tiberii ut inertem despiciens avidusque Armeniæ, cui, defuncto rege Artaxia, Arsacem, liberorum suorum natu maximum, imposuit. Addidit contumeliam, missis, qui gazam a Vonone relictam in Syria Ciliciaque reposcerent. Simul veteres Persarum terminos iactabat seque, quæ olim Cyrus et Alexander possedisset, invasurum per vaniloquentiam minabatur. Sed

Parthis mittendi ad Tiberium secretos nuntios auctores fuerunt Sinnaces, insigni familia et magnis opibus, et Abdus, eunuchus in aula potens. Ii, adscitis aliis primoribus, quum Artabanum regno pellere constituissent, quia neminem gentis Arsacidarum summæ rei imponere poterant, interfectis ab Artabano plerisque, aliis nondum adultis, Phraaten, regis Phraatis filium, Roma, ubi educatus fuerat, posebant; nomine tantum et auctore opus esse; si Tiberio permittente et adjuvante genus Arsacis apud ripam Euphratis cerneretur, omnia eo inclinatura. Gratum id Tiberio accidit. Ornat Phraaten accingitque¹⁾ ad paternum fastigium capessendum, vetus propositum retinens, ut res externas consiliis et astu regeret, arma procul haberet. Interea Artabanus, cognitis insidiis, modo tardari metu, modo cupidine vindictæ inardescere. Sed quamquam barbaris cunctatio contempta, statim, quod libuerit, exsequi regium videtur, prævaluit tamen utilitatis ratio. Itaque Abdum specie amicitie vocatum ad epulas lento veneno aggreditur, Sinnacem dissimulatione ac donis et simul per negotia moratur, ne consilia acriter urgeat.

C. Cestius et M. Servilius consules fuerunt a. 35 p. Ch. n. Germanicus, Tiberii fratris filius, aliquot annis ante Syriam administraverat. Vonones, Parthorum regno ab Artabano privatus, in Ciliciam et Syriam ad Romanos cum thesauris fugerat. (Disse Dplysninger overfættede iste).

¹⁾ ornare et accingere ibruste og udføre.

4. Arithmetisk Opgave. At udvikle den Fremgangsmaade, hvorved dobbelt irrationale Størrelser af Formen $\sqrt{a + \sqrt{b}}$, hvor b ikke er kvadratisk, gjøres enkelt irrationale, og at anvende den derved fundne almindelige Formel paa Exemplet $\sqrt[3]{98 - 18\sqrt{17}}$.

5. Geometrisk Opgave. At udvikle den Formel, hvorved man af de to Sider, a og b og den mellemliggende Vinkel C i en Trekant umiddelbart kan beregne den ligefor Siden a beliggende Vinkel A. Til Exempel søges A, naar

$$a = 1000 \text{ Alen, } b = 363,25 \text{ Alen, } \angle C = 62^\circ 24' 10''.$$

§2. Realsfængsleramen.

1. Udarbejdelse i Modersmaalet. a) (Bekjendt Stof). Baldemar Atterdags Bedrifter og Fortjenester af Danmark. b) (Fri Opgave). Vel begyndt er halv fuldbendt.

2. Oversættelse fra Dansk paa Tydsk. Kong Jacob den Første af England havde foruden den bekjendte Hertug af Buckingham en anden meget indflydelsesrig Yndling, Robert Carr. Denne Mand, hvem blot legemlig Skjønhed og overfladiske selskabelige¹⁾ Talenter anbefalede, medens al ægte Indsigt fattedes ham og hans Charakter er Gjenstand for²⁾ den haardeste

Dadel, ophøjede Jacob til Greve af Sommerfæt og skænkede ham, da han formælede sig med den isde berhyggede, fraskilte Grevinde Effex, uhyre Godser. Som de fleste, der pludselig komme til Ære og Rang¹⁾, var Sommerfæt anmassende og grov, ikke blot mod Ringere og Egejællede, men selv imod Kongen. Først da Greven og hans Gemalinde havde ladet en af deres tidligere Venner forgive, væsentlig²⁾ fordi han havde sagt Sandheden om hende, frigjorde Kongen sig for denne uærdige Forbindelse; og dog bleve kun de ringere Deeltagere i Forbrydelsen straffede; begge Lovbedpersonerne³⁾ derimod bleve benaaede.

¹⁾ gefellig. ²⁾ uuterlig. ³⁾ med eet Ord: Emvorfømming. ⁴⁾ hauptsächlich.
⁵⁾ Haupttheter.

3. Oversættelse fra Dansk paa Engelsk.

(Efter Macaulay, history of England, vol. 3, ch. 1.)

Kong Wilhelm den Tredie var neppe nogen fuldbendt¹⁾ Felt-herre og han indtager en høiere Plads som Statsmand; men han besad ikke destomindre udmærkede Egenstaber som Kriger. Intet Uheld²⁾ kunde knække hans Sinde's Fasthed eller berøve ham hans Fatning³⁾. Hans Nederlag bleve gjenoprettede⁴⁾ med saadan vidunderlig Hurtighed, at han var atter færdig til Kamp, før end hans Fjender havde sunget Todeum; heller ikke berøvede hans Modgang⁵⁾ ham nogensinde hans Soldaters Agtelse og Tillid. Denne Agtelse og Tillid skildte han i ikke ringe Maal sit sjældne personlige Mod. I Slaget gjorde hans Kæthed ham bemærket⁶⁾ mellem Tusinder af brave Krigere og fremkaldte⁷⁾ fjendtlige Hæres Bifald. Efter den blodige Dag ved Senef bemærkede hans berømteste Modstander, den store Condé, at Prindsen af Oranien havde opført sig⁸⁾ i Alt som en gammel General undtagen i at udsætte sig selv ligesom en ung Soldat. Men Wilhelm sagde, at han maatte vise sine Lidet prøvede⁹⁾ Tropper, hvorledes Slag skulde vindes.

¹⁾ consummate ²⁾ disaster ³⁾ countenance ⁴⁾ repair ⁵⁾ adverse fortune
⁶⁾ conspicuous ⁷⁾ draw forth ⁸⁾ hear himself ⁹⁾ try.

4. Arithmetisk Opgave. En Capital af 10000 Rdlr. er udsat paa Rente paa den Betingelse, at Renten ikke ubetales, men lægges halvaarligt til Capitalen. Hvor længe maa den staae saaledes til $2\frac{1}{2}$ pCt. halvaarlig Rente for at stige til 20970 Rdlr.?

En anden Capital af samme Størrelse har staaet ude i samme Tid, først i en vis ubekendt Tid til 2 pCt., derpaa i den øvrige Tid til 3 pCt. halvaarlig Rente, og er derved vorret til 19971 Rdlr. Hvor længe har den staaet til den lavere, hvor længe til den høiere Rente?

5. Opgave i Regning. Et Partie Bin kjøbes for 7850 Francs. Omtøftningerne udgjøre $11\frac{2}{3}$ pCt. af Indkjøbsprisen.

Ved Aftapningen udbringes Vinen til 5237 Flasker. Omkostningerne ved Aftapningen er $2\frac{1}{2}$ β for Flasken. Den sælges i Detailhandelen for 4 $\frac{1}{2}$ β Flasken. Hvor mange Procent vindes, naar 171 Mark Banco er 322 Francs, og 300 Mark Banco er $200\frac{1}{4}$ Rdlr. i danske Penge?

6. Geometrisk Opgave. I en retvinklet Trekant er den ene Cathete $11'' 4'''$, den anden $1' 9'' 3'''$, begge Duodecimalmaal. Der forlanges

- 1) Hypotenusen,
- 2) Begge Catheters Projectioner paa samme,
- 3) Perpendicularen fra den rette Vinkels Spids paa Hypotenusen,
- 4) Arealet af den givne Trekant,
- 5) Arealerne af de to Trekanter, hvori den givne deles ved Perpendicularen,
- 6) Arealet af den omstrebne Cirkel.

7. Opgave i geometrisk Tegning. En retstaaende Pyramide, hvis Grundflade er en regulær Femkant, hviler med Grundfladen paa det vandrette Plan. Alle Sideliniere gennemskæres af et Plan, som er perpendiculart paa det lodrette, men ikke parallelt med det vandrette Plan. Den derved opstaaede Femkant, som ikke bliver regulær, tegnes deels i vandret Projection, deels i naturlig Størrelse.

Udfaldet af Prøverne var følgende:

A. Afgangsexamen for studerende Disciple.

	Udarbejdede i Modersmaalet.	Latin mundtlig.	Latin skriftlig.	Græsk.	Religion.	Historie.	Aritmetik.	Geometrie.	Naturlære	Sæbraaff.
1. D. Jensen	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.
2. F. D. Secher	g.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	
3. N. B. Kjeldsen	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	
4. J. P. Selmer	g.	g.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	
5. G. E. F. Thygelsen . .	g.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	g.
6. L. E. Husum	g.	g.	tg.	mg.	mg.	tg.	mg.	mg.	mg.	
7. L. J. A. Elmquist . . .	mg.	mg.	mg.	g.	ug.	g.	g.	g.	g.	
8. E. Th. Thomsen	g.	g.	tg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	tg.	g.
9. B. E. Krieger	g.	g.	mdl.	tg.	g.	tg.	tg.	mg.	g.	
10. N. Pedersen	g.	g.	g.	g.	tg.	mdl.	tg.	g.	g.	
11. S. F. Jørgensen	g.	g.	tg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	tg.	

Resultatet af disse Charakterer, i Forbindelse med de ved Afgangseramens 1ste Deel i Juli 1864 de samme Disciple tildeelte Charakterer*), blev, at Nr. 1, 2, 3, 4, 5 og 7 erholdt 1ste Charakter, de Øvrige 2den Charakter.

B. Afgangseramen for Realdisciple.

	Ud- arbejds- i Møder- maalet.	Indst.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geographie.	Arithmetik.	Geometrie.	Naturkøbe.	Naturhistorie.	Latin- og Grekning.	Points.
1. C. C. Guldencrone	g.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	tg.	mdl.	tg.	ug.	mg.	46
2. J. J. Jensen . . .	g.	tg.	g.	tg.	tg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	53
3. L. F. Berner . . .	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	68
4. A. J. Selmer . . .	g.	tg.	g.	g.	g.	g.	g.	tg.	mg.	mg.	g.	51
5. D. H. Kjeldsen . .	g.	tg.	g.	g.	mg.	g.	tg.	g.	tg.	mg.	mg.	49
6. A. Th. Møller . .	mg.	tg.	g.	g.	g.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	61.

Disse Disciple bestode saaledes alle Examen.

II. Disciplene.

Henimod Udgangen af sidste Skoleaar var Disciplenes Antal 196. Af disse mistede Skolen endnu før Skoleaarets Slutning 1, P. C. F. Worm, see Skoleeft. for 18^{65/66} S. 58 Efter bestaaet Afgangseramen udgik 17 (11 Studerende, 6 Realdisciple, j. ovfr.); desuden udmeldtes dengang eller strax efter

*) For Fuldstændighedens Skyld aftrykkes disse atter her:

	Fydsk.	Fransk.	Geographie.	Naturhist.
1. D. Jensen	mg.	ug.	mg.	ug.
2. F. D. Secher	tg.	g.	ug.	ug.
3. A. B. Kjeldsen	g.	g.	ug.	mg.
4. J. H. Selmer	g.	mg.	ug.	ug.
5. G. E. F. Thygelsen . .	mg.	mg.	g.	mg.
6. L. B. Hufum	mdl.	mg.	mg.	mg.
7. L. J. A. Elmquist . .	g.	mg.	mg.	mg.
8. C. Th. Thomsen . . .	g.	g.	g.	mg.
9. B. C. Krueger	mg.	mg.	mg.	mg.
10. A. Pedersen	g.	mg.	mg.	g.
11. S. F. Jørgensen . . .	mg.	mg.	mg.	mg.

7 Disciple, nemlig: 1) C. Bagger, 2) F. C. C. Cetti, 3) J. H. S. Deichmann, 4) N. N. Holm, 5) S. J. Møller, 6) C. F. Berner og 7) B. Frederiksen, saa at Antallet blev 171. Ved indeværende Skoleaars Begyndelse optoges 16 Disciple, nemlig:

I I Kl.: 1) J. B. H. C. N. Bisping, 2) C. E. Jensen, 3) J. E. F. Nabr, 4) P. Mørk, 5) C. B. B. Wolf, 6) H. A. Faurshou, 7) M. T. Knudsen, 8) J. E. Sundorph.

I II Kl.: 1) N. B. Nielsen, 2) C. M. Schou.

I III Kl.: 1) C. E. Schierbek, 2) L. Christensen, 3) B. H. Lunn, 4) P. D. Broager, 5) H. P. Sundorph.

I V Realkl.: B. C. F. Jespersen.

Skoleaaret begyndte saaledes med en Frequent's af 186 Disciple. I Løbet af samme optoges efterhaanden følgende 12 Disciple: 1) H. Lehmann, 2) B. Lehmann, 3) N. Lehmann, 4) H. Lehmann, 5) C. C. N. Holst, 6) D. Flensborg, 7) H. B. Wærum, 8) N. Levin, 9) F. J. C. Rasming, 10) S. C. Rasmussen, 11) E. Hammerich, 12) C. U. Hammerich. Derimod ere i Skoleaarets Løb efterhaanden følgende 20 Disciple udgaaede: 1) E. Malling, 2) Th. F. Lange, 3) E. Meyer, 4) N. S. Bisping*), 5) D. G. J.

*) Denne velbegavede, ualmindelig flittige og sædelige Discipel var, efter at have nydt Underviisning i en Almueskole paa Landet, ved privat Underviisning i et Aar bleven bragt saa vidt, at han i 1865 kunde optages i denne Skoles Aste studerende Klasse. Her gjorde han en ligesaa udmærket Fremgang. Men han bar destoværrer fra Barndommen i sig Spiren til den Brykshygd, som gjorde Ende paa hans unge Liv: til dens Udvikling bidrog vel ogsaa det stillestående, indsluttede Liv, han her førte, ikke fordi han behøvede at læse saa meget for at følge med, men fordi han kun higebe efter at indsamle Kundskaber og kun glædede sig derved. Han blev efterhaanden saa svag, at han ofte i kortere eller længere Tid maatte udeblive fra Skolen; han udmeldtes da d. 31 December f. A. for at opholde sig i Hjemmet, hvor han kort efter henflunede. Hans Forældre tabte i ham en sjelden elskelig og haabefuld

Müller, 6) C. D. Malling, 7) H. C. Liisberg, 8) L. F. W. S. Malling, 9) C. E. Friis, 10) N. L. Stampe, 11) J. A. Brøchner, 12) C. D. Henius, 13) F. C. Nygaard, 14) C. E. N. Gold, 15) H. W. Rasmussen, 16) F. C. Krenstorff, 17) N. Thomsen, 18) N. Michelieu, 19) C. H. W. Michaelsen, 20) J. C. S. M. Engberg.

Skolen har derefter i dette Dieblif et Antal af 178 Disciple, fordeelte saaledes paa Klasserne:

VII Klasse.

A. 1. D. Meulengracht (Jernstøber M.). 2. N. S. Laurberg (Broder- og Pleiesøn af afd. Pastor L.). 3. P. D. La Cour (Pastor L. i Helgenæs). 4. F. E. S. Willemoes (Statsraad, Herredsfoged W.). 5. M. A. Haar (Pastor H. i Tønder). 6. J. Gaarn (afd. Skibscommandant G.). 7. C. Olsen (Postmester D. i Skanderborg). 8. G. J. Barner (afd. Particulier B. paa Skovsgaard ved Viborg).

B. 1. J. Ch. L. Richter (pract Læge N. i Grenaa). 2. N. B. D. Ingerslev (Prof., Rector J.). 3. N. G. Elmquist (Pastor E. i Birring). 4. Ch. Weis (Stiftsphysicus W.). 5. W. M. S. Thomsen (Kjøbm. Th. i Beile). 6. B. L. S. W. Jansen (Adoptivson af Pastor J. i Kolind). 7. Ch. B. Pontoppidan (Pastor P. i Hyllesed). 8. D. J. L. Bruun (Pastor B. i Sarild). 9. E. N. Weis (Cand. polyt. Møller W.). 10. M. E. Kirketerp (afd. Kammeraad K. til Højholm). 11. L. F. Pape (Overlærer P. ved Friskolen). 12. J. J. Brønsted (Pastor B. i Odum).

VI Klasse.

1. J. H. Ahnfeldt (Proprietair N. til Høgtved). 2. J. F. F. Wichfeld (Kammerjunker, Captain W.). 3. J. N. Bindesbøll (afd. Kammeraad, Postmester B. i Silkeborg). 4. M. A. Berg (Pleiesøn af Apotheker Hagaard). 5. Ch. N. Boed (Pastor B. i Hornslet). 6. N. J. B. Schaffer

Søn, Skolen en Discipel, der af haade Lærere og Kammerater agtedes og elskedes, fordi han var lige udmærket i Henseende til Fremgang og Opsørel.

(Krigsraad, Districtslæge Sch. i Odder). 7. P. M. Lunge (Procurator L. i Grenaa). 8. E. G. Baudig (Major B.). 9. Th. Smit (Pastor S. i Dybel paa Als). 10. C. F. Friis (Mægler F.). 11. M. J. Lange (Kjøbmand L.). 12. J. J. J. Møller (Proprietair M. i Skjolddelev). 13. J. M. Valeur (Pastor B. i Bithen). 14. S. J. Boesen (Stiftsprovst B.). 15. Ch. J. N. Zielian (Cancellieraad, Procurator J. i Silkeborg). 16. M. H. Lassen (Forpagter L. paa Bisgaard paa Samsø). 17. H. Brøchner (Enkefru, Pastorinde B.). 18. M. F. G. Brøndsted (Stationsforvalter B. i Middelfart). 19. B. D. Rjørboe (Kammerraad, Møller K. i Skjægsmølle). 20. C. M. Lunge (Broder til Nr. 7). 21. H. Ch. Warming (Pastor B. i Sal). 22. J. B. Pontoppidan (Broder til Nr. 7 i VII Kl. B.). 23. N. P. A. Falslev (Skædermester F.). 24. J. P. S. Sartorpb (Jægermester, Godseier S. til Vosnæsgaard).

V Klasse.

1. C. F. Flagstad (Bankbogholder F.). 2. C. M. Kjær (Landmand K. i Trustrup ved Grenaa). 3. H. B. Broge (Kjøbmand B.). 4. N. H. Th. Brøchner (Broder til Nr. 17 i VI Kl.). 5. J. L. Møller (Kjøbmand M. i Grenaa). 6. N. A. Neulengracht (Broder til Nr. 1 i VII Kl.). 7. M. C. C. E. Freiesleben (Mitmester F.). 8. S. C. E. Friis (Stedsen af Fuldmægtig Jespersen). 9. J. Ingerslev (Pastor J. i Vestervig). 10. A. B. Valudan-Müller (afd. Pastor M. i Beder). 11. C. S. Flensborg (Pastor F. i Haurum). 12. J. M. Frisch (Fragtkjøerer F.). 13. J. F. Boesen (Provst B. i Odder). 14. D. B. Boeck (Broder til Nr. 5 i VI Kl.). 15. C. M. G. Petersen (Kjøbmand P.). 16. J. H. Stabell (Kjøbmand S.).

IV Klasse.

1. B. A. Juul (Kjøbmand J.). 2. C. D. Th. Freiesleben (Broder til Nr. 7 i V Kl.). 3. J. C. Jensen (Tammermand J.). 4. D. A. M. Thomsen (Bødkermester Th.). 5. A. P. Hovgaard (Overlærer H.) 6. N. F. Schiøtte

(Pleieson af Pastor S.). 7. J. G. Bartholdy (Apotheker B. i Hammel). 8. N. S. Boesen (Broder til Nr. 14 i VI Kl.) 9. P. M. Langballe (Kammer L.) 10. E. Blæsel (Districtslæge G.). 11. C. B. B. Schäffer (pract. Læge S. paa Søholt ved Ebeltoft). 12. P. E. Hørning (Pastor H. i Borum). 13. E. Warming (Bundtmager B.). 14. M. G. Schmidten (Generalkrigscommissair, Borgerm. S.). 15. W. E. Walthier (Forpagter W. paa Wilhelmsborg). 16. H. Lehmann (Statsraad, Amtsforvalter L.). 17. P. E. J. Olsen (Jægermester D. paa Meilgaard). 18. H. E. Knudsen (Pastor K. i Lyngaa). 19. J. Jeger (Pastor J. i Knebel)

III Kl.

1. B. H. Lunn (Justitsraad, Herredsfoged L.). 2. J. P. Liiisberg (Dyrelæge L.). 3. E. H. Warming (Adjunct B.). 4. J. P. J. Hoffory (afd. Kjøbmand H.). 5. C. E. Schjervek (Postmester, Lieutenant S. i Grenaa). 6. E. Hammerich (Cancelliraad, Byfoged og Raadmand H.). 7. B. J. Guldencrone (Baron G. paa Steenege). 8. N. Langballe (Broder til Nr. 9 i IV Kl.). 9. L. Christensen (Pastor G. i Hjortshøj). 10. C. G. Nahr (Kjøbmand N.). 11. H. D. Rasmussen (Apotheker N. i Tarm). 12. H. P. J. Sundorff (Proprietair S. paa Haraldsmark). 13. B. H. P. S. Jørgensen (Læge J. i Silkeborg). 14. E. F. Moe (Mistmester M.). 15. N. L. Göttsche (Enkefru G.). 16. H. F. N. N. Heramb (Oberstlieutenant og Regimentschef H.) 17. J. B. P. Terndrup (Godsforvalter L. paa Nathlousdal). 18. P. D. Broager (Pastor B. i Heilskov ved Viborg). 19. B. Lehmann (Broder til Nr. 16 i IV Kl.).

II Klasse.

1. N. B. Bjerring (Procurator B.). 2. H. A. F. Braff (Fuldmægtig B.). 3. G. B. Valeur (Photograph B. i Grenaa) 4. N. E. W. Nielsen (Apotheker N. i Silkeborg). 5. G. A. E. Andersen (Tømmermester A.). 6. P. H. Hee (Proprietair H. til Bendstrupgaard). 7. H. P. E. Gundel (Materialforvalter G.). 8. G. L. N. Schaarup (Vinbandler S.). 9. N. Lehmann (Broder til Nr. 16 i

IV Kl.). 10. H. B. Ankjær (Major, Stabschef N.). 11. J. G. Groos (Læderhandler G.). 12. P. Herstkind (Kjøbm. H.). 13. N. Smit (Broder til Nr. 9 i VI Kl.). 14. D. Flensborg (Broder til Nr. 11 i V Kl.). 15. F. N. H. Bülow (Nitmester B.). 16. J. Ch. F. Rasmøsing (Proprietair N. paa Bestereng ved Marhuus). 17. Ch. M. Schou (Consul Ch. i Struer). 18. N. Ch. M. Knudsen (Mørmager K.). 19. Ch. Herstkind (Broder til Nr. 12). 20. Ch. H. N. Meddelien (afd. Apotheker N.).

I Klasse.

1. J. B. H. Ch. N. Wisning (Boghandler B.). 2. C. U. Hammerich (Broder til Nr. 6 i III Kl.). 3. C. E. Jensen (Gjæstgiver J.). 4. J. E. Sundorph (Broder til Nr. 12 i III Kl.). 5. H. G. Schmidten (Broder til Nr. 14 i IV Kl.). 6. H. Faurshou (Proprietair F.). 7. N. Levin (Boghandler L.). 8. P. Mørk (Consul M.). 9. N. F. H. Knudsen (Broder til Nr. 18 i IV Kl.). 10. J. E. F. Nahr (Broder til Nr. 10 i III Kl.). 11. S. Ch. Nasmusen (Proprietair N. paa Holmgaard). 12. H. Lehmann (Broder til Nr. 16 i IV Kl.). 13. C. W. B. Wolf (Guldsmed W.).

V Realklasse.

A. 1. J. Henriksen (Pastor H. i Gjedsted ved Hobro). 2. L. Christensen (afd. Kjøbmand Ch.). 3. W. N. Nielsen (Proprietair N.). 4. N. B. C. Funch (Prof., Overlærer F.). 5. L. C. Moe (Broder til Nr. 14 i III Kl.). 6. N. M. Jensen (Broder til Nr. 3 i I Kl.). 7. J. F. M. Pape (Broder til Nr. 11 i VII Kl. B.). 8. N. H. C. Secher (Kjøbmand S.).

B. 1. Th. C. Ch. Duus (Hoboist D.). 2. H. S. Poulsen (Overvagtimester P.). 3. B. Ch. F. Jespersen (Postmester J. i Viborg). 4. B. D. Bruun (Broder til Nr. 8 i VII Kl.). 5. F. B. Theilmann (Kjøbmand Th. i Logster). 6. E. S. Nyborg (Justitsraad N. i Grenaa). 7. B. Henriksen (Broder til Nr. 1 i V Realkl. A.). 8. C. F. Andersen (Proprietair N. paa Ringkloster ved

Skanderborg). 9. H. A. E. Nielsen (Broder til Nr. 3 i V Realkl. A.) 10. G. Budtz (Forpagter B. i Sneptrup).

IV Realklasse.

1. M. B. Marcusen (Particulier M.). 2. C. G. Behrens (Kjøbmand B. i Skive). 3. F. Lichtenberg (Proprietair L. til Hessel). 4. C. G. E. Bodenhoff (Kammerjunker, Oberforster B. i Stenderup ved Kolding). 5. P. G. La Cour (afd. Proprietair L. E.). 6. C. A. Holm (Farver H.). 7. H. E. A. Blæsel (Jernbanesecretair G.). 8. J. G. A. Andersen (Broder til Nr. 8 i V Realkl.). 9. C. L. Gallschiøt (Justitsraad, Amtsforvalter G. i Skanderborg). 10. J. P. E. Seiersen (Kjøbmand S.). 11. D. T. L. Koch (Gartner K. paa Frijsenborg). 12. N. Levin (Broder til Nr. 7 i I Kl.).

III Realklasse

1. J. S. Laurberg (Broder til Nr. 2 i VII Kl.). 2. H. B. Wærum (Skomager W.). 3. J. F. Schmalfeld (Tobaksfabrikant S.). 4. D. Lassen (Kjøbmand L.). 5. H. M. Tørskleff (Proprietair T. paa Hammelevgaard ved Grenaa). 6. J. P. B. Larsen (Kjøbmand L.). 7. W. M. Sartorpb (Broder til Nr. 24 i VI Kl.). 8. J. F. Petersen (Broder til Nr. 15 i V Kl.). 9. S. Kaas (Kjøbmand K.). 10. F. H. Bendix (Adoptiv søn af Provst B.). 11. C. G. Thomsen (Gartner Th.). 12. D. H. Honum (Kammerraad, Landinspecteur H.). 13. F. G. S. Kruse (Gudsinspecteur K. paa Samsø). 14. N. S. J. J. Arenstorff (Jægermester N. paa Charlottendal). 15. F. F. D. W. B. Bodenhoff (Broder til Nr. 4 i IV Realkl.). 16. H. E. J. Müller (Veinspecteur M.). 17. C. G. Jensen (Skibsfører J.).

Uf disse 178 Disciple have 95 deres Hjem i Aarhus By, 83 udenfor samme.

III. Lærerne, Fag- og Timefordelingen.

I Lærerpersonalet er ingen Forandring skeet. I Henseende til Fagfordelingen er blot skeet den Forandring, at Underviisningen i Oldtidens Historie i VII Kl. er bleven overtaget af undertegnede Skolens Rector. Oberl. Hovgaard og jeg vare nemlig enige om, at det er beqvemt og naturligt, at den Lærer, som i den nævnte Klasse har Underviisningen i de gamle Sprog og de dertil hørende Hjælpevidenskaber, Oldsager og Litteraturhistorie, ogsaa læser Oldtidens Historie, der paa saa mange Maader griber ind i hine. Deels i denne Anledning, deels fordi der overhovedet var Trang dertil, blev mit Timeantal i VII Kl. forøget med 1 Time ugentlig.

I et Par Klasser er Timeantallet blevet lidt formindsket, hvilket efter den samlede Skoletids Indførelse ansaaes dobbelt ønskeligt: dette blev muligt især derved, at Oberl. Ersklev meente i III og IV Kl. at kunne udrette det Fornødne med 3 ugentlige Timer til begge sine Fag, Geographie og Naturhistorie, som da skulde dele disse Timer ligeligen mellem sig*).

Fagene og Underviisningstimerne have altsaa været fordelte saaledes paa Lærerne:

Rector, Prof. Ingerslev: Latin og Græsk med Litteraturhistorie og Oldtidens Historie samt Fransk i VII Kl.	16	Timer ugl.
Oberlærer Prof. Funch: Tydsk i III—VI Kl. samt i III—V Realkl.	21	— "
Oberlærer Arnzen: Latin og Græsk i IV Kl., Græsk i V Kl.	19	— "
Oberlærer Hovgaard: Historie i I, II, III, V, VI, VII Kl., Latin i V Kl., Hebraisk i VII Kl.	28	— "

*) Saaledes skal det forståes, at der paa omstaaende Tabel opføres 1 Time for Naturhistorie: hvert Fag skulde hver anden Uge have 1, hver anden 2 Timer.

Aldjunct Munch: Geographie i I og II Kl., Historie og Geographie i III—V Realkl., Historie i IV Kl.	22	Timer ugl.
Overl. Erslev: Naturhistorie i I—VI Kl. og i III—V Realkl., Geographie i III—VI Kl.	24	— "
Aldjunct Warming: Mathematisk i IV og V Realkl., Geometrisk Tegning i III—V Realkl., Natur- lære i VII Kl. og V Realkl.	28	— "
Aldjunct Schaldemose: Fransk i II til VI Kl. samt i III—V Realkl.	26	— "
Aldjunct Ostermann: Mathematisk i III—VII Kl. samt i III Realkl.	29	— "
Aldjunct Gram: Religion i V—VII Kl., Dansk i IV—VII Kl. og i IV—V Realkl.	19	— "
Aldjunct Guldberg: Skrivning i I—IV Kl. samt i III—V Realkl., Tegning i I—III Kl. samt i III—V Realkl.	27	— "
Aldjunct Kleisdorff: Latin i VI Kl., Engelsk i III—V Realkl. samt i VII Kl., Dansk i III Realkl.	26	— "
Aldjunct Jørgensen: Religion i I—IV Kl. samt i III—IV Realkl., Dansk og Tegning i I og II Kl.	33	— "
Const. Aldjunct Neergaard: Græsk i VI Kl., Latin og Dansk i III Kl., Tydsk i I og II Kl.	25	— "
Organist Jung: Sang	6	— "
Premierlieutenant La Cour: Gymnastik og Svømning samt Ridskydning*)	10	— "

*) Ved Øvelserne heri forpøges det ugentlige Timeantal i c. 3 Maanedes noget for Lieutn. La Cour, hvorfor der er tillagt ham en særskilt billig Godtgjærelse.

Underviisningstimerne's Fordeling paa Fagene sees af denne Tabel:

Klasse	A. Steiderende Klasser.							B. Realklasser.			Ugentlige Timer.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	III.	IV.	V.	
Dansk	6	5	2	2	2	2	2	3	2	3	29.
Tydsf	5	4	3	2	2	3		3	4	A1 B 3	30.
Fransk		6	3	2	3	3	1	3	3	3	27.
Engelsk							(2)*	4	4	4	14.
Latin			9	9	9	9	10**)				46.
Græsk				5	5	5	5				20.
Hebraisk							A 2 B 2				4.
Religion og Bi- belhistorie	3	2	2	2	2	2	2***)	2	3		20.
Historie	3	2	3	2	2	2	A1 B 2	3	3	A1 B1. 2	27.
Geographie	2	2	2	2	2	2		2	2	2***)	18.
Mathematik og Regning samt geome- trisk Teg- ning	4	4	4	4	4	4	A 4 B 4	6	6	A4 B4. 2	54.
Naturlære med Astronomie							A3 B3. 1			4	11.
Naturhistorie	2	2	1	1	2	2		2	2	2	16.
Skrivning	4	3	2	1				3	2	1	16.
Tegning	2	2	2					2	2	1	11.
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6.
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10.
Sum	35	36	37	36	37	38	A 37 B 36	37	37	A 37 B 36	.

*) Kun Disciple i Klassens yngste Afdeling have iaar taget Deel i denne Underviisning, hvorfor Timeantallet i hele Skoleaaret har været 2 ugentlig. Disse ere isvrigt ikke regnede med ved Angivelsen af Klassens hele ugentlige Timeantal.

**) I de for Latin og Græsk i VII Kl. angivne Timer er medregnet de Timer, der ere anvendte til Litteraturhistorie samt til Oldtidens Historie.

***)) Efter de paagjældende Læreres Ønske have de to Afdelinger af denne toaarige Klasse i dette Fag været adskilte og havt

IV. Underviisningen.

A. I Henseende til Lære- og Læsebøger skete fra Skoleaarets Begyndelse de Forandringer*), at indtil Videre Johansens „Livet i Danmark“ bruges i 2den og 3die Kl. istedetfor Bojsens Viser; Listovs tydske Elementarvog i I Kl. istedetfor Mungs mindre Læsebog; Rosings engelske Formlære istedetfor Mariboers; Erstlevs mindre Geographie i I og II Kl. istedetfor Thriges; Lützens Naturhistorie Nr. 2 istedetfor den mindre Lærebog i II Kl.; Holtens Naturlære i V Realkl. istedetfor Siltverbergs; H. Smiths Trigonometrie i VII Kl. istedetfor Ramus's

B. Oversigt over det i Skoleaaret Læste.

Dansk.

I Kl. Funchs, Nøginds og Warburgs Læsebog er benyttet til Dplæsning, Analyse og Gjenfortælling; 35 af Digtene bag i Bogen ere lærte udenad. Det Væsentlige af Grammatiken er mundtlig gjenemgaaet. Ugentlig 2 Dictatstile. — II Kl. Samme Læsebog som i foregaaende Klasse. Bojesens Grammatik, hvoraf det Vigtigste er læst. Af Johansens „Livet i Danmark“ ere 13 Digte lærte udenad. 2 Stile ugentlig, afvejlende Dictat, Oversættelse fra Tydsk og Gjengivelse af lette Fortællinger.

A. Studerende Klasser. III Kl. Funchs Læsebog for Mellemkl. er benyttet til Dplæsning og Analyse. Af Bojsens „Nye og gamle Viser“ ere nogle lærte udenad. Bojesens Grammatik er læst og repeteret. Stilene (1 om Ugen), deels skrevne paa Skolen deels hjemme, have bestaaet i Oversættelse (fra Tydsk eller Fransk), Gjenfortælling og selvopfundne Smaa-historier over opgivne Emner.

færjilte Timer, hvis Antal saaledes for Lærernes Vedkommende egentlig har været 4 istedetfor 2.

*) Det vil erindres, at nye Lærebøger stedse kun indspres nedenunder, saa at ingen Discipel (uden stundom ved at sidde over i en Klasse) kommer til at anskaffe eller bruge en anden Bog, end den, hvormed han har begyndt i det paagjældende Fag.

IV Kl. Samme prosaiske Læsebog som i foregaaende og efterfølgende Klasse. Af Holsts større poetiske Læsebog, der ogsaa bruges i følgende Klasse, ere adskillige Digte lærte udenad, og til dem er der knyttet Bemærkninger om vedkommende Digteres Hovedværker og Liv. Nordisk Mythologie efter Arøngens Lærebog. Forelæst paa Skolen er Dehlensschlägers „Aladdin“, Brudstykker af forskellige Sagaer o. A. To Hjemmestile, især af fortællende Indhold, og to Stile paa Skolen (Oversættelse eller Dictat) ere skrevne maanedlig. — V Kl. Det skriftlige Arbejde har været fordeelt imellem Hjemmet og Skolen ligesom i IV Kl. Stilene have deels været af beskrivende Indhold, deels Oversættelser (eller Dictat). Digte ere lærte udenad, og Digterværker af Dehlensschläger o. A. ere forelæste tilligemed „Lardølernes Saga“. — VI Kl. Af Florz Haandbog i den danske Litteraturhistorie have Disciplene tilegnet sig Biographierne. De have oplæst og oversat de svenske Stykker. To Stile om Maaneden af beskrivende (stildrende) eller lettere raisonnerende Indhold. „Lardølernes Saga“ er læst. Til Dplæsningen af Dehlensschlägers og andre Digteres Værker er føiet en Charakteristik af de forskellige Digtarter og Vers. — VII Kl. Litteraturhistorien er gennemgaaet fra Dehlensschläger til den nyeste Tid; der er givet en Oversigt over den oldnordiske Litteratur. Af Hammerichs svenske Læsebog er læst over en Tredeedel.

B. Realklasser. III Realkl. Funchs Læsebog for Mellemkl. er benyttet til Dplæsning og Analyse. 10 Digte ere lærte udenad efter Bojsens „Nye og gamle Viser“. Bojsens Grammatik er læst og repeteret. Stilene (1 om Ugen) have deels bestaaet i Oversættelse deels i Gjenfortælling, engang imellem af selvopfundne Fortællinger; desuden Dictatstile. — IV Realkl. Funchs Læsebog for Mellemklasserne, Holsts's større poetiske Læsebog; Fremgangsmaaden som i IV stud. Kl. Ligesom i den følgende Klasse ere Stilene (4 om Maaneden) blevne skrevne deels hjemme deels paa Skolen. Nordisk Mythologie efter Arøngens Lærebog. — V Realkl. Læreren har søgt at gjøre Disciplene bekendte med de vigtigste Værker og Forfattere i den poetiske Litteratur. S. C. Müllers „Kortfattet dansk Litteraturhistorie“ er benyttet. Adskillige Stykker af

Hammerichs svenske Læsebog ere læste. Der er givet en Oversigt over den græske Mythologie (efter Brohm). Løvrigt som i V studerende Kl.; dog have Disciplene i øverste Afdeling nu og da bestået lettere frie Opgaver.

Tryk.

I Kl. Listovs Elementarbog S. 4—37 og 66—98. Det vigtigste af Formlæren efter „Det tydske Sprogs Bøiningformer“ af Nung. Skriftlige Øvelser. — II Kl. Nungs Læsebog for de lavere Kl. S. 62—87, 96—103 og 129—152, Jürs og Nungs Materialier Nr. 22—27, 30, 32 og 35—40. Af Nungs Bøiningformer er det Væsentligste læst og repeteret. Skriftlige Øvelser.

A. Studerende Klasser. III Kl. Af Nungs Læsebog for de lavere Klasser er læst S. 169—220, af Hjorts Læsebog S. 2—4 og 13—16. Jürs og Nungs Materialier Nr. 16 b, 16 c, 17—21, 31 og 35—42. Af Nungs og Funcks Bøiningslære ere de vigtigste Afsnit gennemgaaede. — IV Kl. Af Hjorts Læsebog er læst S. 59—74, 113—123 og 134—157 Bøiningslæren, med enkelte Undtagelser, gennemgaaet efter ovennævnte Bog; Ordboiningslæren indøvet under Læsningen. V Kl. Af Hjorts Læsebog er læst S. 146—155, 164—173, 183—186, 257—265 og 315—324; af Jürs og Nungs Deutsche Dichter S. 4, 6, 7—8, 16—19, 20—24, 37—3 og 45—46. Bøiningslæren repeteret, Ordboiningslæren indøvet under Læsningen. — VI Kl. Af Hjorts Læsebog er læst S. 391—415, 586—603, 612—622 og 655—673; af Jürs og Nungs Deutsche Dichter: S. 98—117, 183—190 og 199—202. Endvidere Schillers „Die Jungfrau von Orleans“. Bøiningslæren repeteret; Ordboiningslæren gennemgaaet efter Nungs „Det Vigtigste af det tydske Sprogs Syntax“.

B. Realklasser. III Realkl. Af Jürs og Nungs Læsebog for Mellemklasserne er læst: S. 1—16, 111—116 og 131—159. Jürs og Nungs Materialier: Nr. 16 a—16 c, 17, 186—21. Af Bøiningslæren ere de vigtigste Afsnit læste, af Ordboiningslæren Hovedreglerne gennemgaaede mundtlig og indøvede under Læsningen og ved skriftlige Øvelser efter Materialierne (efter Nytaar i Almindelighed 1 Gang om Ugen). —

IV Realkl. Af samme Læsebog er læst: S. 1—16, 36—40, 47—58, 61—67 og 159—176. Af Bøiningslæren er det Meste læst eller repeteret; af Ordsøiningslæren ere de vigtigere Regler gennemgaaede mundtlig og indøvede under Læsningen og ved skriftlige Øvelser efter Lorenzens Stiiløvelser (i Reglen 1 Gang om Ugen). — V Realkl. A. og B. Af samme Læsebog er læst: S. 116—125, 125—131, 192—196 og 270—301. Desuden har A. læst Schillers „Die Jungfrau von Orleans“. Bøiningslæren er repeteret, Ordsøiningslæren gennemgaaet efter Kungs „Det Vigtigste af det tydske Sprogs Syntax“. Stiil i Reglen 1 Gang om Ugen efter Lorenzens Stiiløvelser, af og til Extemporalstiil.

Da Klassens øverste Afdeling for en stor Deel bestaaer af Disciple, som til forskjellig Tid ere gaaede over fra Latin- til Realklasserne eller ere komne ind i denne Klasse fra en anden Skole, kan det læste Pensum, der af dem opgives til Afgangseramen, her ikke anføres under Get, og at anføre det for hver Enkelt vilde blive for vidtløftigt. So af Disciplene, som i deres hele Skoletid have været i Realklasserne, opgibe: af Jürs og Kungs Læsebog for Mellemklasserne: S. 1—16, 28—67, 89—93, 116—176, 183—199, 270—286 og 348—360; af Jürs og Kungs Deutsche Dichter endee Digte, i Alt 12 Sider; Schillers „Die Jungfrau von Orleans“.

Fransf.

II Kl. Borring's Manuel S. 1—49. Ahn's praktiske Lærebog 1ste Afdeling, med Undtagelse af enkelte danske Exempler. Efter Ingerslevs Grammatik Fleertalsdannelsen, Funktionensdannelsen, Talord, Pronominer, Hjelpeverberne og de regelmæssige Verber. Afskrift efter Bog; enkelte Stykker ere læste hjemme og dernæst dicterede paa Skolen.

A. Studerende Klasser. III Kl. Borring's Manuel S. 8—109, 114—149. Ahn S. 75—89 Ingerslevs Grammatik § 46—55, 60—67, 71—74, 76—84, 90—97 og de uregelmæssige Verber. — IV Kl. Ingerslevs franske Læsebog S. 1—22, 27—56, 63—66, 189—199. Ingerslevs Grammatik § 76—101. Ingerslevs Materialier S. 15—30. — V Kl. Ingerslevs Læsebog S. 65—77, 91—133, 138—178,

189—193. Ingerslevs Grammatik § 76—140, 155—172, 186—190. Enkelte tilsvarende Exempler af Ingerslevs franske Materialier. Som Maanedslæsning har Klassen opgivet af Souvestres „Dans La Prairie“ S. 5—36, 67—143. — VI Kl. Ingerslevs Læsebog S. 65—77, 225—243, 307—314, 316—328, 365—379, 381—437, 443—447. Oversidderne desuden af „Bibl. der franz. Klassiker“ Novellerne: „Le Chasseur de chamois“, „Partie et Revanche“, Donatien „De Martinique“. Ingerslevs Grammatik, Formlæren, med Undtagelse af § 7—46, 56—60, Syntaxen, med Undtagelse af § 140—155. Som Maanedslæsning har Klassen opgivet af E. Souvestres „Dans La Prairie“ S. 5—37, 67—101, 231—251. — VII Kl. Efterat nogle Timer til at gennemgaae og nærmere oplyse den Udsigt over den franske Litteratur, som staaer i Ingerslevs Læsebog, læstes (curforist og for det Meste extemporal) af Pontmartins „Contes et Nouvelles“, Novellerne „La Marquise d'Aurebonne“ og „Albert“, med Forbigaaelse af enkelte Stykker (i Alt c. 120 Sider) Under Læsningen meddeltes Sprogbemærkninger, hvortil Anledning gaves og Leilighed fandtes

B. Realkl. III Realkl. Borrings Manuel S. 93—149. Abn S. 75—89. Ingerslevs Grammatik § 46—55, 60—67, 71—85, 90—96 og de uregelmæssige Verber. — IV Realkl. Ingerslevs franske Læsebog S. 1—20, 27—39, 62—77, 94—102. Ingerslevs Grammatik § 1—2, 46—56, 60—101. Ingerslevs Materialier S. 16—35. — V Realkl. A. Af Ingerslevs Læsebog dels repeteret, dels læst og repeteret S. 27—40, 41—77, 103—132, 180—199, 202—225, 254—289, 316—328, 405—425. — B. Af samme Læsebog S. 103—132, 254—289, 416—425. Som Maanedslæsning af Souvestres „Dans La Prairie“ S. 5—37, 101—144. Hele Klassen har læst af Ingerslevs Grammatik § 1—6, 46—55, 60—114, 118—140, 155—172, 186—190. Af Abns Læsebog 11te Coursus er lært udenad en Mængde Gloser og mindre Sætninger.

Til Afgangsexamen opgiver Klassens øverste Afdeling det ovenfor som af A. læst og repeteret Angibne.

Engelsk.

III Realkl. Lixtobs Læsebog 1ste Ufd. S. 1—32. Lixtobs Elementarbog S. 1—30. Nogle Dictatstile ere skrevne. IV Realkl. Lixtobs Læsebog 1ste Ufd. S. 32—52. Gullivers Travels S. 1—53. Lixtobs Elementarbog S. 32—45 Læsfens Opgaver S. 93—120 benyttede skriftlig og mundtlig; desuden Dictatstile. — V Realkl. Læsfens Læsebog 1ste Ufd. S. 83—140, 149—158, 164—169. Som Maanedslæsning er læst af A.: Marryat: Peter Simple S. 1—118; af B.: Gullivers Travels S. 54—144. Læsfens Opgaver S. 105—141 (mundtlig), S. 72—76 og 79—92. 1 Stil om Ugen. Mariboens Formlære.

Til Afgangseramen opgives: Læsfens Læsebog 1ste Ufd. S. 1—63, 75—140, 149—158, 164—169 (N. Funch og B. Nielsen opgibe: Læsfens Læsebog 1ste Ufd. S. 1—17, 27—32, 41—64, 75—141, 149—159, 164—169) samt Marryat: Peter Simple (S. 68—71, 90—118).

VII Kl. Læsfens Læsebog 1ste Ufd. S. 1—17, 27—63, 75—83; af Wittrups Grammatik er Formlæren læst. 5 Discipline have deeltaget i Underviisningen.

Latin.

III Kl. Borgens Læsebog. Det Meste af §§ 1—21, 30—35 og 41—43, desuden af Narratiunculæ Nr 14—43; Trojels Materialier Nr. I—IX. Af Madvig's Grammatik er det Vigtigste af Formlæren læst og repeteret, af Ordfoiningslæren ere nogle af de vigtigste Regler mundtlig meddeelte. Skriftlige Ovelser. — IV Kl. Borgens Læsebog, 5te Uffnit Fab. 11—20 og 31—60; Jul. Cæsar Bell. Gall. 2den Bog; Phædrus (Møllers og Thomsens Uddalg) Fab. 1—15 Af Madvig's latinske Sproglære, 4de Udgave, er det Vigtigste af Formlæren repeteret med en Deel Udvidelser; af Ordfoiningslæren er læst og repeteret det Meste af 1ste Uffnit og af 2det Uffnit § 313, 327—31, 349—52, 365—67, 372—74, med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger. Ugentlig ere i Reglen to Stile skrevne. Hertil benyttedes især Trojels Materialier, som ogsaa ere brugte til mundtlig Overtættelse paa Latin. — V Kl. Cæsar Bell. Gall. 1ste Bog; Cicero's 1ste og 2den

Tale mod Catilina; Ovids Metamorphoser efter Blochs Udvalg: Phaëton (360 Vers) og Europa (40 Vers). Af Madvigs Sproglære repeteredes det vigtigste af Bøiningsskæren og 1ste Afsnit af Syntaxen, desuden læstes i Sammenhæng og repeteredes 2det Afsnit (Cap. 1-8) af denne, med Forbigaaelse af enkelte Regler og mange Anmærkninger. Der skreves 1—2 Stile ugentlig (en Gang om Maanedn i 2 sammenhængende Timer paa Skolen). 1 Time ugentlig anvendtes til mundtlig Stiil. Til Stiiløvelserne benyttedes Ingerslevs Materialier. — VI Kl. Cicero's 1ste og 2den Tale mod Catilina; Livius 2den Bog; Virgils Æneide 3die Bog. Extemporalt er læst af Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Pausanias, Alcibiades, Epaminondas, Hamilcar, Hannibal. Af Madvigs Sproglære er læst fra Cap. 9 til Enden; det tidligere Læste er tildeels repeteret. Ingerslevs Materialier (2 Stile om Ugen, deels skrevne hjemme, deels paa Skolen) og Hentrichsens Versioner: ialt 60 skriftlige Arbejder foruden Extemporalstile. — VII Kl. Statariff er læst: Cicero: Talen for Archias; Dispp. Tusculan. 1ste, 2den og 3die Bog; Tacitus Ann. 16de Bog; Horats: Oderne i Udvalg (I. 2, 10, 12, 22, 27, 29, 30, 35, 37; II. 1, 2, 3, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20; III. 1, 2, 3, 4, 5, 12, 18, 22, 27; IV. 2, 6; Carmen secul.); Brevene 1ste og 2den Bog. Cursoriff er læst Seneca De providentia og Endeel af Madvigs Carm. sel. i Forbindelse med Tregders Litteraturhistorie (hvoraf Udskilligt blev forbigaaet); desuden af B. Quinctilian 10de Bog Cap. 1—3 (Noget deraf læstes extemporalt). Extemporalt er læst 5 Biographier af Cornelius Nepos og Noget af Curtius og Valerius Maximus i Flemmers Udvalg af Sølvaldrens Skribenter. I 1 ugentlig Time har A. (den ældste Afdeling) repeteret det i de foregaaende Aar Læste, som opgives til Afgangsexamen: i denne Time bestjeftigedes B. med mundtlig og skriftlig Stiil. To Stile eller Versioner ugentlig; i de fleste Timer blev der nogen Tid tilovers til extemporale mundtlige Stiiløvelser.

Til Afgangsexamen opgiver Klassens øverste Afdeling: Livius: 23de Bog; Sallust: Jugurtha; Tacitus: Annal. 15de og 16de Bog. Cicero: Talerne mod Catilina, for

Ligarius og Archias samt for det maniliske Lovforslag (Olsen Salen for S. Roscius); Dispp. Tuscul. 1ste, 2den, 3die Bog; Virgil: 1ste, 3die, 6te Bog; Horats: Oderne (i det ovenfor angivne Udvalg) og Brevene.

Græff.

IV Kl. Af Bergs Formlære er læst og repeteret det Bigtigste af Lydlæren og Boiningslæren. Grammatiken er indøvet ved Bergs Læsebog, 1ste Afdeling, 3die Udgave, forfra til S. 42, med Forbigaaelse af endeel Exempler. — V Kl. Bergs Læsebog, 2det Aars Cursus, 5te Afsnit Nr. 1—6; Xenophons Anabasis 4de Bog. Af Bergs Formlære ere Lydlæren og Boiningslæren repeterede med en Deel Udvidelser; af Orddannelseslæren ere kun enkelte Paragrapher læste. Endeel syntaktiske Reg'ler ere meddeelte mundtlig under Læsningen. — VI Kl. Xenophons Anabasis 1ste Bog Cap. 8 til Slutningen; Homers Odyssee 3die og 5te Bog; Herodot 6te Bog Cap. 51—94. Det Bigtigste af Bergs Formlære repeteret. Til Examen opgives kun det af Homer og Herodot Læste. — VII Kl. Statarisk er læst: Herodot: 6te Bog, Cap. 71—Enden; desuden har B. læst Cap. 1—22 og 51—71, som A. tidligere havde læst. Homer: Odysseen 3die og 5te Bog Plato: Protagoras. Cursorisk er læst Odysseens 1ste og 4de Bog samt en stor Deel af Tregders Anthologie i Forbindelse med Sammes Litteraturhistorie (hvoraf dog Adskilligt forbigaaes). Madvigs Ordsboiningslære er læst med Forbigaaelse af Meget.

Til Afgangsexamen opgiver Klasens øverste Afdeling: Herodot: 6te og 8de Bog; Homer: Odysseen 3die, 5te, 6te, 7de, 11te, 12te Bog; Plato: Apologien og Protagoras.

Hebraisk.

VII Kl. B. Cap. I—XI af Genesis; det Bigtigste af Whittes Grammatik indtil Gutturaverberne. A. 40 Capitler af Genesis; Whittes Grammatik.

Religion.

I Kl. Hele Balslevs Bibelhistorie. Lutbers Katechismus: de 10 Bud, Troen og Fadervor. Nogle Psalmer. — II Kl.

Ufsens's Bibelhistorie S. 1—61. Balslevs Lærebog § 1—54. Nogle Psalmer.

A. Studerende Klasser. III Kl. Ufsens's Bibelhistorie S. 61—114. Balslevs Lærebog § 55—94. Bibellæsning (Lucas' Evangelium) og Psalmer. — IV Kl. Ufsens's Bibelhistorie S. 139—187. Hele Balslevs Lærebog. Bibellæsning (Apostlenes Gjerninger) og Psalmer. — V Kl. Ufsens's Bibelhistorie S. 187 til Enden. Kurg's Religionslære, 2den Deel, den kristelige Tro S. 78—163. Bibellæsning: Matthæi Evangelium. — VI Kl. C. C. Müller: Den hellige Skrift i Udtog, hele Bogen. Kurg's Religionslære S. 78 til Enden. Bibellæsning: Nogle Stykker af det gamle Testamente, Johannes's Evangelium og Breve, Brevene til Thessalonikerne, Timotheus og Titus, Jacobs Brev og Peters Breve ere læste paa Skolen. — VII Kl. A. Matthæi Evangelium fra Cap. 10 til Enden og Apostlenes Gjerninger ere læste i Grundsproget. Af Kirkehistorien er der meddeelt en Skildring af de tre første Aarhundreder og Hovedpuncterne til Gregor den 7des Tid. B. Johannes's Evangelium i Grundsproget. Af Mork-Hansens populære Fremstilling af Kirkens Historie er læst forfra til Korstogene.

B. Realklasser. III Realkl. Ufsens's Bibelhistorie S. 61—114. Balslevs Lærebog § 55—94. Bibellæsning (Lucas' Evangelium) og Psalmer. — IV Realkl. Ufsens's Bibelhistorie S. 139—234. Hele Balslevs Lærebog. Bibellæsning (Apostlenes Gjerninger) og Psalmer.

Historie.

I Kl. Ingerslevs fragm. Historie: Oldtiden og Begyndelsen af Middelalderen (Stykkerne 1—37, med Undtagelse af St. 32—34) — II Kl. Samme Lærebog: Middelalderen og den nyere Tid (St. 34—68).

A. Studerende Klasser. III Kl. Rosfods Udtog, Oldtidens Historie, 1ste—5te Hovedafdeling (S. 1—70); Danmarks, Norges og Sverrigs Historie af Thyrige indtil Aar 1320 (S. 1—73). — IV Kl. Rosfods Udtog: af Danmarks, Norges og Sverrigs Historie S. 215—28; fremdeles Oldtidens Historie indtil den romerske Keisertid. — V Kl. Samme Lærebog: den

nyere Historie indtil Aar 1560. — VI Kl. Samme Lærebog: den nyere Historie fra 1560 (med Undtagelse af Ruslands, Tyrkiets og Asiens Historie). — VII Kl. B. Samme Lærebog: Oldtidens, Norges og Sverrigs, Ruslands, det østmerse Niges og Tyrkiets samt de asiatiske Folks Historie; Allens Lærebog i Danmarks Historie. A. Kosods Udtog, Allens Lærebog i Danmarks Historie.

B. Realklasser. III Realkl. Kosods fragm. Hist.: Oldtiden og Middelalderen indtil Helvetiens Befrielse. Allens Danmarks Historie: Nogle Stykker af Indledningen samt 1ste Tidsums 1ste og 2det Afsnit. — IV Realkl. Kosod: Middelalderen fra Helvetiens Befrielse og den nyere Historie indtil 1815. Allen: Andet Tidsum og tredje Tidsums 1ste Afsnit. — V Realkl. B. Kosod: den nyere Historie indtil 1815. Allen: Første og andet Tidsum samt tredje Tidsums andet Afsnit og af fjerde Tidsum indtil Christian 5. A.: Hele Kosods fragm. Historie og hele Allens Danmarks Historie.

Geographie.

I Kl. Af Erslevs Lærebog for Latinskolernes 1ste og 2den Klasse S. 15—57, 0: Europa, Danmark med Slesvig, Norge, Sverrig, Rusland, Preussen, Tydskland, Østerrig, Holland, Belgien og Frankrig. — II Kl. Af Kosods Geographie for Begyndere: Indledningen, de tre sydeuropæiske Halvøer samt fra Asien til Bogens Slutning.

A. Studerende Klasser. III Kl. Erslevs Lærebog for Latinskoler og Seminarier, 1ste Afdeling, med Forbigaaelse af Udskilligt. — IV Kl. Samme Bog: Østeuropa, Mellem-europa og de britiske Der. — V Kl. Samme Bog: Sydeuropa og de fremmede Verdensdele. — VI Kl. Samme Bog: Repetition af hele Geographien.

B. Realklasser. III Realkl. Af Erslevs „De tre nordiske Nigers Geographie“ er læst Danmark, dog med Forbigaaelse af store Partier. Af Nimestads mindre Lærebog: Østeuropa og Vesteuropa samt de til Europa hørende Stykker Af Indledningen om Havn, Halvøer og Der. — IV Realkl. Nimestad: Sydeuropa, Mellem-europa og Asien; fremdeles af

Indledningen S. 1--4 samt de til Europa og Asien hørende Stykker om Høve, Halthøer og Der. — V Realkl. B. Erølev: forfra til Slesvig S. 71, dog med Forbigaaelse af Afsnittet „Folket og Staten“ og endel mindre Stykker. Nimestad: Afrika, Amerika og Australien samt af Indledningen S. 1—28 og 42—46. A. Hele Nimestads Bog med Undtagelse af Danmark, Norge og Sverrig, der ere læste efter Erølev.

Naturhistorie.

I Kl. Oversigt over de 3 Naturriger, tildeels efter Krøyers Naturhistorie for Begyndere — II Kl. Pattedyrene efter Lütken.

A. Studerende Klasser. III Kl. Krybdyrene, Padderne, Fiskene og Insecterne efter Lütken. — V Kl. Speciel Botanik efter Petit. — VI Kl. Repetition af hele Zoologien og Botaniken.

B Realklasser. III Realkl. Krybdyrene, Padderne, Fiskene og Insecterne efter Lütken. — IV Realkl. De lavere Dyr efter Lütken — V Realkl. B. Den specielle Botanik efter Petit. — V Realkl. A. Repetition af hele Zoologien og Botaniken.

Naturlære.

VII Kl. B. Ørstedes Naturlære indtil sammensat Bevægelse. Magnetisme og Elektricitet efter Petersens Lærebog. Astronomie efter Mundts Ledetraad indtil de koplerste Love. A. Ørstedes Naturlære fra sammensat Bevægelse; Magnetisme og Elektricitet efter Petersens Lærebog. Mundts Astronomie fra heliocentriske Steder.

V Realkl. Holtens Naturlære: den mekaniske Physik. Johnstrups Chemie — Øverste Afdeling har repeteret det forhen Læste.

Regning, Arithmetik, Geometrie.

I Kl. De fire Regningsarter med Brøk. — II Kl. Reguladetri.

A. Studerende Klasser. III Kl. Steens elementaire Arithmetik indtil Division af et Product. Regntna: Procentregning; omvendt og sammensat Reguladetri. — IV Kl. Steens elementaire Arithmetik fra Division af en Sum til

„Anhang“; Mundts Geometrie til Cirklen. — V Kl. Steens elementaire Algebra: Potens og Rod indtil Logarithmer; Steens elementaire Arithmetik: Decimalbrøk; Mundts Geometrie fra Cirklen indtil Chorders Beregning. Opgaver hjemme hver anden Uge. — VI Kl. Steens elementaire Algebra: Logarithmer, Ligningers Oplosning, Anvendelser af Ligninger. Mundts Geometrie fra Chorders Beregning indtil Enden. Opgaver hjemme hver anden Uge. — VII Kl. Øverste Afdeling: Mundts Stereometrie: Lighedannedhed og første Tillæg. Repeteret hele Arithmetiken og Geometrien. Nederste Afdeling: H. Smiths Trigonometrie; Mundts Stereometrie indtil andet Tillæg. Hele Klassen Opgaver hjemme 1 Gang ugentlig.

B. Realklasser. III Realkl. Steens elementaire Arithmetik indtil Division. Regning: Procentregning, ombendt og sammensat Reguladetri. Mundts Geometrie indtil Cirklen — IV Realkl. Steens elementaire Arithmetik fra Division til Enden. Mundts Geometrie fra „Andre Polygoner“ til den retvinklede Trekant; Procent- og Renteregning. Geometrisk Tegning — V Realkl. Projectionstegning; Regning. Øverste Afdeling: Steens elementaire Algebra fra Logarithmer indtil Enden; det forhen Læste repeteret. Mundts Geometrie repeteret. 1 Opgave hver Uge. Nederste Afdeling: Steens elementaire Algebra indtil Logarithmer. Mundts Geometrie fra den retvinklede Trekant til Enden. Opgaver deels paa Skolen deels hjemme.

V. Skolens Bibliothek og videnskabelige Samlinger.

Bibliotheket har i Løbet af indeværende Skoleaar modtaget den Tilvæxt, som nedenstaaende Fortegnelse udbiiser:

I. Mathematisk og Naturvidenskab.

Borch, G. F., Bidrag til Læren om de planteparasitiske Subshydomme. Afh. for Doctorgraden. Kbhvn. 1865.

Botanisk Tidsskrift, udg. af P. A. C. Seiberg, 2—4 H. Kbhvn., 1866—67. C. d. 209.

Figurier, L., Jordfloden sørend Synfloden. C. d. 210.

- Hartwig, G., Dyre- og Plantelivet i den tropiske Verden. Kbhvn., 1867. C. d. 211.
- Holmer, B., Den laryngoskopiske Undersøgelse og dens Betydning for Strubehygdommens Diagnose. Afs. for Doctorgr. Kbhvn., 1866.
- Mathematisk Tidsskrift, anden Række 1866, 4—12, 1867, 1—2. Kbhvn. C. a. 160.
- Müller, A. D., Om Bristning af Mellemtjendet under Fødselen. Afs. for Doctorgr. Kbhvn. 1866.
- Nouvelles annales de mathématiques. Rédigées p. Terquem et Gerono. 6. Aarg. 4—12, 7. Aarg. 1 H. Paris, 1866—67. C. a. 167.
- Naturhistorisk Tidsskrift, udg. af J. E. Schjødte. III, 3. Bds. 3. H., 4. Bds. 1—2. H. Kbhvn., 1866. C. d. 198.
- Oppermann, L., Om Livsforfikringer og Livrenter. Kbhvn., 1866. C. f. 35.
- Poggendorfs Annalen der Physik und Chemie, V, 7—9. Bd. samt 10. Bd. 1—3. H. Leipzig, 1865—1867. C. c. 53.
- Plum, B., Om Brofincarceration. Afs. f. Doctorgr. Kbhvn., 1866.
- Rasmussen, B., Bidrag til Kundskaben om Schinococernes Udvikling hos Mennesket. Afs. f. Doctorgr. Kbhvn., 1866.
- Schjødte, E. A., Lærebog i Projectionstegning for Realelever. Kbhvn., 1864. C. a. 178.
- Steen, Elementair Stereometri. Kbhvn., 1867. C. a. 177.
- Storch, D., Den acute Phosphorforgiftning. Afs. f. Doctorgr. Kbhvn., 1865.
- Thiele, Th. R., Undersøgelse af Omløbsbevægelsen i Dobbeltstjernesystemet Gamma Virginis. Kbhvn., 1866. C. b. 71.
- Tidsskrift for Physik og Chemi. Udg. af A. Thomsen og J. Thomsen. 5. Aarg. Kbhvn., 1866—67. C. c. 258.
- Tidsskrift for pop. Fremstillinger af Naturvidenskaben. III, 3. Bds og 4. Bds 1. H. Kbhvn., 1866—67. C. e. 35.
- Tuxen, J. E., Luften og Habet. Kbhvn., 1867. C. d. 212.
- Zeuthen, H. G., Nyt Bidrag til Læren om Systemet af Keglesnit, der ere underkastede 4 Betingelser. Afs. f. Doctorgr. Kbhvn., 1865.

Historie og Geographie m. m.

- Marshberetninger fra det kongl. Geheimearchiv. 4. Bds. 1. H. Kbhvn., 1866.
- Marshberetninger fra det kongl. nordiske Oldskrift-Selskab 1830—32, 1834—35, 37—39, 41—42. C. p. 50.
- Antiquarisk Tidsskrift, 1843—54. C. p. 38—39.

- Billede af berømte danske Mænd og Kvinder. Med Text af P. 1—5. H. Kbhvn., 1867. B. 643.
- Bloch, B. A., Lærebog i den nyere Tids Historie, til Brug for de lærde Skoler. Kbhvn., 1866. C. a. 489.
- Brasch, Chr. S., Benmetostes Historie som Herregaard, Slot og Kloster. 1—3. D. Kbhvn., 1859—63. C. n. 283—85.
- Bull, Th. 10—12, Extrablad 3. Lolland og Falster, 2 Blade. Dansk Folkeblad, udg. af Selskabet for Trykkesribedens rette Brug. Marg. 1—10. Kbhvn., 1836—45. B. 641.
- Danske Mindesmærker, udg. af en Forening. 8—9. H. A. 156.
- Danske Samlinger for Historie o. s. fr. 1. Bds 4. H., 2. Bds 1—3. H.
- Gothaischer Hofcalender for 1867. C. n. 286.
- Foght, C., Nogle kritiske Bemærkninger om Ersklevs Lærebog i den alm. Geografi for Latinskoler og Seminarier. Kbhvn., 1867. C. n. 287.
- Historisk Tidsskrift. Tredie Række, 4. Bds 2. H., 5. Bds 1. H. Kbhvn., 1866—67. C. b. 336.
- Hof- og Statscalender for 1867.
- Rehner, R., Efterladte Skrifter. 1. Bds 4. H., 2. Bds 1—2. H. Christiania, 1866—67. C. b. 361.
- Roch, C. F., Duf Word, en litterarhistorisk-biographisk Skildring. Afh. for Doctorgr. Kbhvn., 1866. C. m. 142.
- Rasfen, S., Henrik Wergeland og hans Samtid. Christiania, 1866. C. m. 141.
- Michelet, Histoire de France, XI og XVI tom. 1857, 1866.
- Napoleon, L., Julius Cæsars Historie, overs. af Karstensen. 5—8. H. B. 638.
- Nord-Deutschland, Die politische Gestaltung N. im Jahre 1866. B. 642.
- Pajikull, C. W., En Sommer i Jæland. 1—2. H. Kbhvn., 1866. C. o. 221.
- Petermann, Mittheilungen. 1866, 3—12. H., 1867, 1—5. H.
- Prospecter af danske Herregaarde, 12. Bds 4. H., 18. Bds 1—4. H.
- Riant, P., Skandinavernes Reiser til Palæstina under Korstogene. H. 1—2. Kbhvn., 1866. C. b. 363.
- Richter, S., Das weströmische Reich, besonders unter d. Kaisern Gratian, Valentinian u. Maximus. Berlin, 1865. C. a. 492.
- Statistiske Meddelelser. 4—5 Bd. Kbhvn., 1866. C. n. 280.
- Statistisk Tabelværk. Tredie Række, 5—6. B. 1865. B. 625.
- Trapp, J. P., Statistisk-topographisk Beskrivelse af Hertugd. Slesvig. 1—2. Bd. Kbhvn., 1864. C. n. 281—82.

- Ussing, J. L., Reisebilleber fra Syden. Kbhvn., 1847. C. o. 220.
 Velschow, J. M., De institutis militaribus Danorum regnante
 Valdemaro secundo, pars prior. Havniæ, 1831. C. b. 562.

III. Philologie og Sprogvidenskab.

- Appel, C., Danſk-tydſk Beileder. Kbhvn., 1865. C. 268.
 Berg, A., Forberedende Læse- og Skriveøvelſer. Kbhvn., 1867.
 C. 396.
 Griechiſche Anthologie, metriſch überſ. v. Weber u. Thudichum.
 1—4. Bd. Stuttg. 1838. F. 551.
 Herodot's Geſchichte, überſ. v. A. Schöll. 1—2. Stuttg., 1865.
 549—50.
 Herrig, Archiv für das Studium d. neueren Sprachen u. Litera-
 turen. 38. Bds 3—4, 39. Bds 1—3. H. 1866—67.
 Hornbeck, C., Engeliſt Sproglære. I. Formulæren. Kbhvn., 1865.
 C. 270.
 Homers Odysſæe, I—IV. Med Anmærkninger til Skolebrug
 ved F. C. L. Trojel. Kbhvn., 1866. F. 553.
 Jørgensen, C. F., Anmærkninger til Homer til Skolebrug. H. 1.
 Kbhvn., 1866. F. 552.
 Kof, Joh., Det danſke Folkesprog i Sønderjylland. 2. D. Kbhvn.,
 1867. C. 238.
 Listov, A., Ordsamling fra den norſke æſthetiſke Literatur ſiden
 Maret 1842. Kbhvn., 1866. C. 266.
 Mähner, C., Engliſche Grammatik. 2ter Th. 2. H. Berlin, 1865.
 C. 252.
 Parley, Berg v. H., Engeliſt Læſebog. Kbhvn., 1865. C. 269.
 Seneca's Abhandlungen, überſ. v. Moser. 1—2. Bd. Stuttg.
 1828—29. C. b. 711—12.
 Sprogbevægelsen i Norge. Kbhvn., 1867. C. 271.
 Tacitus, Jahrbücher, überſ. von Guttmann. Stuttgart. C. b. 710.

IV.

a) Pædagogik og Skolevæſen.

- Bidrag til Forhandlingen om Seminarievæſen og Skolelærer-
 Examen. Kbhvn., 1867. C. 397.
 Fortegnelse over de 233 Studerende fra 1866.
 Gofch, C. C. A., De lærde Skolers Underviisningsplan. Kbhvn.,
 1865. C. 391.
 Hammerich, M., Smaaſtrifter om Kultur og Underviisning.
 2—3. D. Kbhvn., 1866—67. C. 392.
 Hammerich, M., Danſke og norſke Læſeſtykker, med Dplyſning om
 Litteraturen. Kbhvn., 1866. C. 394.

Haandbog i Cricket og Langbold. Udg. af „den kjøbenhavnske Boldspilklub“. Kbhvn., 1866. C. 393.

Neue Jahrbücher für Philologie u. Pädagogik, 1866, 3—12. S., 1867, 1—3. S.

Ostermann, J. A., Livet og Skolen. Kbhvn., 1867. C. 395, Tidsskrift for Philologi og Pädagogik. 7. Marg. 1—2. S.

Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har som sædvanlig tilsendt Skolen Programmer fra Universitetet, fra de danske Skoler for 1866, samt fra de norske for 1865 og 1866 og fra de svenske for 1865, af hvilke følgende indeholde Afhandlinger:

1. a) Indbydelseskrift til Universitetets Reformationsfest 1865 (K. L. Ussing, Underviisningen hos Grækerne og Romerne). b) Indbydelseskrift til Festen i Anledning af Kongens Fødselsdag 1866 (M. Aagesen, Bidrag til Læren om Overdragelse af Eendomsret og andre tinglige Rettigheder).

2. Aalborg (G. Lund, Skaldekvadene i Ynglingesaga). Frederiksborg (C. Berg, Lidt om Betjendtgjærelsen af 25. Nov. 1864 og 1. og 2. Klasse). Helsingør (Arnholm, Bidrag til Helsingørs Historie). Herlufsholm (Vistor, Indskrifter paa gamle Gravminder i Herlufsholms Kirke). Kjøbenhavn (Metropolitanskolen: C. Fogh, Om de gamle engelske Latinskoler og særlig om Eton Skole. Latin- og Realskolen i St. Kongensgade: M. Bruhn, Prøve paa en kort Fremstilling af den danske Sproglære. Haderslev Læreres Skole: P. Døph, Oprettelsen af „Haderslev Læreres Skole“, samt Oplysninger om dens Indretning og Underviisningsplan. Borgerdydsskolen paa Christianshavn: M. Hammerich, Om Afgangsprøve ved Skolerne). Nykjøbing (Wittrup, M., Bidrag til Nykjøbing Kathedralskoles Historie). Odense (Henrichsen, Bidrag til Skolens Historie, 8. S.). Randers (Whitte, S. A., Om de i den sidste Tid foretagne eller paatænkte Forandringer i de lærde Skolers tidligere Underviisningsplan). Reykjavik (Friederikson og G. Magnusson, Austurför Kyrosar eptir Xenophon, islenskud. 1—80). Roskilde (Gundrup, G., Lærerstandens ved de lærde Skoler i Nakstov, Nysted og Rønne. Broager, Vinklens Trebefing). Rønne (Jespersen, M., En Skitse af Sorthats Kulværk paa Bornholm). Slagelse (Zahrtmann, S., En kortfattet Fremstilling af Livsyttringerne hos nogle af de lavere Dyrearter). Sorø (Heise, S. Tertullian, Om Taalmodighed).

3. Aale sund (Skolens Oprettelse, Nogle Bemærkninger om Stenalderen i Norge). Frederikshald (Arnesen, Ethnol. Undersøgelse om norske Stedsnavne. Blom, Om den Understøttelse, Hjemmet kan yde Skolen; M. Arnesen, Minder om hedensk Gudsdyrkelse i vore Stedsnavne). Kongsborg (Bugge, M. J., So-

pholles's Philottetes B. 1—667, oversat). Kristiania (B. Vogt, Forklaring af Luthers lille Katechismus efter Pontoppidan. Schreiner, C., Om Forholdet mellem rhythmus og metrum). Kristianssand (Nygaard, M., Edda'sprogets Syntax; Gjesing, A., Den ældre Edda, Norrøne Oldkvad, oversf.). Kristianssund (J. E. Bødtker, Tvende Skoletaler; Forhandlinger i Anledning af Skolens Oprettelse; Skolens Betænkning over den nu nedsatte Commissions Forslag til en Forandring af vort høiere Skolevæsen; Brudstykker af et Par Skoletaler. Laurvik (Hjising, Skolens Historie fra dens Omordning til Skoleaaret 1863/64). Molde (Brinchmann, Om et foreslaaet Møde af Lærerne ved Christianssunds, Malesunds og Molde's Lær- og Realstoler i Molde 1865; Nogle Bemærkninger ved „Norsk Grammatik af R. Feilberg“ ved Forf.). Skien (Hammer, Taciti Germania, oversf.). Stavanger (Bahr, Stavanger Omegns Jugle). Tromsø (Knap, Almeendannelsen og Latinstolen).

4. Carlskrona (Rüf, Om bestämmandet af en gräns, hvilken antalet af de divisioner, som måste göras vid uppsökandet af tvenne tals störste gemensamma divisor, ej kan öfverstiga). Hudiksvall (Gilljam, G. F., Är det s. k. dispensystemet öfverensstämmande med en riktig uppfattning af elementar-läroverkens ändamål?). Linköping (Linköpings Gymnasii äldsta enskilda skolordning). Luleå (Elowsen, G., Om indeterminerade equationer af 1. graden. Lund (Lunds Domskolas historia, afslutad). Nyköping (Rogstadius, W., Diskussion af fjerdegradskurvan $\left(1 - \frac{x^2}{a^2}\right)^4 b^2 \left(1 - \frac{x^2}{a^2}\right) \left(1 - \frac{x^2}{a^2}\right)$). Norrköping (Aspling, H., Observations sur la grammaire française). Stockholm (Stockholms Gymnasium: G. R. Rabe, Om nordens äldsta kultur. Nya elementarskolen: H. Schmidt, Öfversigt af läran om indicatif og subjunctif i franskan). Skara (Alander, P. G., Reseberättelse). Strengnäs (Broman, L., Platos Crito, öfvers.). Wenersborg (Hultström, Om vigten och behovet af närmare bestämmelser rörande läroböcker vid den almänna elementarundervisningen). Westervik (Smitt, J. D., Delectamenta analytica, math. afhandling). Örebro (Brodén, J. I., Reseberättelse). Öregrund (Göransson, Z., Reseberättelse).

b) Skjønne Videnskaber og Kunstler.

Bang, D., Prindsesse Dagmar ved Afreisen fra Danmark. Sept. 1866. C. 618.

Sädmön's des Angelfachsen biblische Dichtungen. Herausg. v. R. W. Bouterwek. Erste Abth. erste Hälfte. Elberfeld, 1847. C. 267.

- Goethe's Gedichte erl. von H. Viehoff. 1—3. Th. Düsseldorf, 1846—53. C. 608—610.
- Hertz, S., Dramatiske Værker, 10—16. Bd. C. 611.
- Mellin, G. H., Saml. svenska historiska Noveller. 1—2. H. Stockholm.
- Petersen, R. M., Om Udgivelsen af Ræmpeviserne. Kbhvn., 1848. C. 612.
- Shakespeare, W., Dramatiske Værker, oversf. af Edd. Lemboe. 5—7. H. C. 435.

c) Philosophie.

- Scharling, S., Prof. R. Nielsens Philosophie og den historisk-kristelige Verdensanskuelse. Kbhvn., 1867. C. 108.
- Martensen, S., Om Tro og Videnskab. Kbhvn., 1867. C. 109.

d) Theologie.

- Bruun, Chr., Modus confitendi. De passione Domini. Et tabt Skrift fra c. 1500. Kbhvn., 1866. B. 276.
- Dansk Kirketidende, udg. af N. Lindberg. 1866, 24—53, 1867, 1—21. C. e. 138.
- Helweg, Fr., Spaadommene eller Gud i Historien. 1—3. Bog. Kbhvn., 1855—62. C. d. 201—3.
- Helweg, Fr., Biblen som Billedbog. Kbhvn., 1856. C. d. 199.
- , Parabel og Offer eller Natursymbolik. Kbhvn., 1856. C. d. 200.
- , L. N., Den danske Kirkes Historie til Reformationen. 6. H. Kbhvn., 1866. C. b. 329.
- Nielsen, R., Om Holbergs Kirkehistorie og Theologie. Kbhvn., 1867. C. d. 164.
- Nyt Tidsskrift for udenl. theol. Litteratur, udg. af S. R. Clausen. 1866, 2—4. H.
- Pressenscé, Edm. de, Kirken og Revolutionen. Oversf. af M. L. Lange. 3—6. H. C. d. 162.
- Scharling, S., Den nyere hollandske Theologie. Afh. for Doctorgraden. Kbhvn., 1865. C. d. 165.
- Ugeblad for den danske Folkekirke. 1866, Nr. 23—52, 1867, 1—24.

V. Skrifter af blandet Indhold. Litteraturhistorie.

- Dansk Maanedsskrift, udg. af M. Steenstrup. Anden Række, 1866, I, 5—6, II, 1—6; 1867, I, 1—5. C. 177.

- Die spanische National-Literatur in ihrer gesch. Entwicklung, 10—11. H.
- Dietrichson, L., Omrids af den norske Poesies Historie. I. Kbhvn., 1866. C. 549.
- Hansen, P., Om Joh. Ludv. Heiberg. Kbhvn., 1867. C. 548.
- Müller, S. C., Kortfattet dansk Litteraturhistorie. Kbhvn., 1867. C. 550.
- Nordisk Tidskrift för Politik, Ekonomi och Litteratur, utgifven af G. K. Hamilton. 1866, 2—9. H., 1867, 1—5. H. Tillägsblad 1—8.
- Nordisk Universitetstidskrift. 10. Aarg. 2. og 4. H. C. 178.
- Revue des deux mondes. 1866, 9—24. 1867, 1—8. Annuaire d. d. m. 1864—65. C. 183.
- Rode, G., Renaissancens tidligste Eftervirkning paa dansk poetisk Litteratur. Afh. for Doctorgr. Kbhvn., 1866. C. 551.
- Svensk Litteraturskrift, utg. af Nyblom. 2. Bds. 3—8. H. 3. Bds. 1—3. 1866—67. C. 242.
- Unsere Zeit. Deutsche Revue der Gegenwart. 1866, 11—24. 1867, 1—10. C. 340.

VI. Skolens Beneficiær.

Disse have været saaledes fordeelte:

I. Skolens almindelige Beneficiær.

A. Fri Undervisning:

1. N. S. Laurberg. 2. P. D. La Cour. 3. M. A. Haar. 4. D. Meulengracht. 5. J. Gaarn. 6. J. Ch. L. Richter. 7. B. M. S. Thomsen. 8. B. L. S. B. Jansen. 9. L. F. Pape. 10. Ch. B. Pontoppidan. 11. Chr. N. Boeck. 12. H. Brechner. 13. B. D. Rjørboe. 14. Ch. F. Friis. 15. H. Ch. Warming. 16. M. F. G. Brøndsted. 17. E. H. Meyer. 18. A. B. Paludan-Müller. 19. N. A. Meulengracht. 20. S. C. G. Friis. 21. J. M. Frisch. 22. A. du Pl. Michélieu. 23. D. B. Boeck. 24. E. S. Flensborg. 25. E. M. G. Petersen. 26. D. G. J. Müller. 27. J. H. Stabell. 28. J. F. H. Pape. 29. J. Henrich-

fen. 30. Ch. Budg. 31. C. H. B. Michaelsen. 32. P. G. La Cour. 33. D. E. Genius. 34. J. A. Brachner. 35. N. H. F. Brachner.

Desuden som extraordinaire Gratister:

1. A. D. B. Ingerslev. 2. N. B. C. Funch. 3. A. P. Hørgaard. 4. S. H. Warming.

B. Skolens Stipendier: a) Mellemste Stipendium, 35 Rdr.: J. N. Bindslev, heelt at udbetale. b) Laveste Stipendium, 20 Rdr.: 1. N. S. Laurberg, Alt at oplægge. 2. C. M. Rjar; 3. J. C. Jensen; 4. D. A. M. Thomsen; 5. G. J. P. Hoffory, heelt at udbetale.

C. Puggaards Legat for Healdisciple, 40 Rdr. (halvt at udbetale, halvt at oplægge): H. S. Poulsen.

II. Særegne Legater.

1. Moltkes Legat for Embedsmænds Sønner, 40 Rdr.:
 1. A. P. Paludan-Müller, 2. A. Hørgaard.
2. Rosenkrantz's Legat for 18^{65/66}:

1. N. S. Laurberg	16 Rdr. 72 §.	
2. B. M. S. Thomsen	10 — = "	
3. D. A. M. Thomsen	10 — = "	
4. B. M. S. W. Jørgensen	10 — = "	
3. Davidsens Legat for 18^{65/66}:
 1. C. Rjar, 2. J. C. Jensen, hver 10 Rdr.
4. Foghs Legat for 18^{65/66}, 10 Rdr.
N. S. Laurberg.
5. Stougaard's Legat for 18^{65/66}, 8 Rdr.:
H. F. Jørgensen.
6. Cantor J. Rabells Legat for 18^{65/66}, 40 Rdr.:
G. F. G. Thygesen.
7. Pastor A. L. Rabells Legat for 18^{65/66}, 40 Rdr.:
G. F. G. Thygesen.
8. Pastor Schoubyes Legat*) for 18^{65/66}, 40 Rdr.:
H. F. Jørgensen.

*) Dette Legat, hvorom er givet nærmere Underretning i Skoleest. for 1866, uddeeltes da første Gang. Det skal tilligemed de

9. Hertels Legat (uddeles kun hvert 2det Aar, saa at der først efter indeværende Skoleaars Udgang vil blive taget Bestemmelse om Uddelingen af samme for 18^{65/66} og 18^{66/67}).
10. Nissens Legats Henter for 1866 udgjorde, som i de foregaaende Aar, 526 Rdr. 64 ø. I Overensstemmelse med Fundatsen bleve disse, efter en foreløbig Forhandling paa et tidligere Lærermøde, ved en paa Lærermødet d. 11te Decbr. f. A. foretagen Afstemning af samtlige Skolens faste Lærere fordeelte saaledes:

A. Uformuende Forældres Øpner:

1. N. S. Laurberg	40 Rdr.	
2. M. A. Haar	25 —	
3. D. Meulengracht	20 —	
4. J. Gaarn	26 —	2 Mt.
5. B. L. S. W. Jansen	15 —	
6. B. M. S. Thomsen	20 —	
7. G. Ch. L. Richter	25 —	
8. J. N. Bindebøll	20 —	
9. H. Brøchner	15 —	
10. M. F. G. Brøndsted	10 —	
11. L. F. Pape	20 —	
12. N. H. F. Brøchner	15 —	
13. N. B. Paludan-Müller	20 —	
14. J. M. Frisch	20 —	
15. N. Michelieu	15 —	
16. E. M. G. Petersen	15 —	
17. H. A. Meulengracht	10 —	
18. C. M. Kjær	20 —	
19. J. C. Jensen	15 —	
20. D. N. Thomsen	20 —	
21. N. J. Hovgaard	20 —	
22. G. J. P. Hoffory	15 —	

under Nr. 5, 6 og 7 nævnte Legater tildeles trængende og værdige Disciple ved deres Udgang fra Skolen til Universitetet.

B. Ikke uformuende Forældres Sønnen:
(Som Flidsbelsønning.)

1.	A. Ingerslev	12 Rdr.	
2.	A. Elmquist	12 —	
3.	J. Wichfeld	6 Rdr.	
4.	P. Lunse	10 —	
5.	H. Broge	8 —	
6.	N. Wisning	9 —	2 Mk.
7.	C. Flagstad	8 —	
8.	A. Freiesleben	8 —	
9.	C. Freiesleben	8 —	
10.	N. Schiødt	8 —	
11.	S. Warming	8 —	
12.	P. J. Lüsberg	8 —	

VII. Blandede Efterretninger.

1. Under 11te Jan. d. A. behagede det Hs. Majestæt Kongen allernaadigst at forunde Adj. Ersklev Titel af Overlærer.

2. Den 11te Mai d. A. bleve Dvellerne i Gymnastik inspicerede af Gymnastikinspektøren, Generalmajor La Cour. Det ugunstige Veir sig hindrede den ligeledes paatænkte Inspection af Dvellerne i Hiffelskydning.

3. Den tidligere (Skoleeft. for 1865 S. 57) omtalte paatænkte Afhændelse af Doubletter eller overflødige Bøger af Skolens Bibliothek blev omsider i dette Skoleaar effectueret dels ved Salg underhaanden, dels ved en d. 8de Marts d. A. afholdt offentlig Auction. Ved begge indkom i Alt 78 Rdr. 3 Mk. 8 f., hvilken Sum, efter Fradrag af Udgifterne og et Overl. Hovgaard som Bibliothekar tilstaaet billigt Bederlag for den store extraordinære Uleilighed, han herved havde havt, kom Bibliothekets Conto tilgode.

4. Angaaende Stipendier, der tildeles som Bidrag til

Skolepengenes Udredelse, har Ministeriet under 17de Juni d. A. givet følgende Bestemmelse*):

Foranlediget af en derom fra et Forstanderskab ved en af de lærde Skoler indkommen Forespørgsel skal Ministeriet til fremtidig Sagttagelse meddele, at, naar der tilstaaes en Discipel Stipendium som Bidrag til Skolepengenes Udredelse, bliver der kvartaliter, fra October Kvartal hvert Aar at regne, at afgive fra Skolens Stipendiefond til Skolens Kasse $\frac{1}{4}$ af Stipendiets Beløb, der liquideres i de Skolepenge, som for Disciplen kvartaliter skulle erlægges, og saafremt Disciplen i Aarets Løb gaaer over til en anden lærd Skole, afgives den tiloversvarende Deel af Stipendiet fra den Skoles Stipendiefond, som han forlader, til den Skoles Kasse, til hvilken han overgaaer, for der at behandles paa den ovenfor nævnte Maade.

5. Angaaende Charakterberegningen ved Udgangsexamen har Ministeriet under 15de Marts d. A. tilskillet Skolerne nedenstaaende Circulaire**):

Skjøndt der, naar Reglerne i Bekjendtgjørelsen og Circulairet af 31te Mai 1866 om Charakterberegningen ved de lærde Skolers Udgangsexamen nøiagtigen følges, neppe vil kunne opstaae nogen Vanskelighed for Skolerne ved Gjennemførelsen af de heri indeholdte Bestemmelser, har Ministeriet dog i Betragtning af, hvor vigtigt det er, at enhver forskjellig Opfattelse eller Tvivl fjernes, troet endnu i Forbindelse med ovennævnte Circulaire at burde meddele Skolerne nedenanførte Schema til Oplysning om, hvilken Værdi Specialcharaktererne i de enkelte Fag faae ved Overførelsen i Systemet for Hovedcharakterens Uddragning.

*) Denne er altsaa en Fortsættelse af de i Skoleeft. for 1866 S. 49—53 meddeelte Actstykker.

***) Dette slutter sig som en Fortsættelse til den i Skoleeft. for 1865 S. 53—56 meddeelte Bekjendtgjørelse (nabnl. Nr. 3 S. 56).

Gjennemsnits- værdien af de 3 Censurers Charak- terer.	Special karakteren i Faget.	Specialkarakterernes Talværdi efter Sø- stemet for Fovedkarakterens Udtagning	
		i Almindelighed.	i de 3 Fag, i hvilke Charakteren for- hæfres.
6	ug.	8	12
$5\frac{5}{6}$	ug. $-\frac{1}{6}$	$7\frac{5}{6}$	$11\frac{3}{4}$
$5\frac{2}{3}$	ug. $-\frac{1}{3}$	$7\frac{2}{3}$	$11\frac{1}{2}$
$5\frac{1}{2}$	mg. $+\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$	$11\frac{1}{4}$
$5\frac{1}{3}$	mg. $+\frac{1}{3}$	$7\frac{1}{3}$	11
$5\frac{1}{6}$	mg. $+\frac{1}{6}$	$7\frac{1}{6}$	$10\frac{3}{4}$
5	mg.	7	$10\frac{1}{2}$
$4\frac{5}{6}$	mg. $-\frac{1}{6}$	$6\frac{2}{3}$	10
$4\frac{2}{3}$	mg. $-\frac{1}{3}$	$6\frac{1}{3}$	$9\frac{1}{2}$
$4\frac{1}{2}$	g. $+\frac{1}{2}$	6	9
$4\frac{1}{3}$	g. $+\frac{1}{3}$	$5\frac{2}{3}$	$8\frac{1}{2}$
$4\frac{1}{6}$	g. $+\frac{1}{6}$	$5\frac{1}{3}$	8
4	g.	5	$7\frac{1}{2}$
$3\frac{5}{6}$	g. $-\frac{1}{6}$	$4\frac{1}{3}$	$6\frac{1}{2}$
$3\frac{2}{3}$	g. $-\frac{1}{3}$	$3\frac{2}{3}$	$5\frac{1}{2}$
$3\frac{1}{2}$	tg. $+\frac{1}{2}$	3	$4\frac{1}{2}$
$3\frac{1}{3}$	tg. $-\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{3}$	$3\frac{1}{3}$
$3\frac{1}{6}$	tg. $+\frac{1}{6}$	$1\frac{2}{3}$	$2\frac{1}{2}$
3	tg.	1	$1\frac{1}{2}$
$2\frac{5}{6}$	tg. $-\frac{1}{6}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{2}$
$2\frac{2}{3}$	tg. $-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{2}{3}$
$2\frac{1}{2}$	mdl. $+\frac{1}{2}$	- 3	$-\frac{4}{3}$
$2\frac{1}{3}$	mdl. $+\frac{1}{3}$	$-\frac{4}{3}$	$-\frac{6}{3}$
$2\frac{1}{6}$	mdl. $+\frac{1}{6}$	$-\frac{5}{3}$	$-\frac{8}{3}$
2	mdl.	- 7	$-\frac{10}{3}$
$1\frac{5}{6}$	mdl. $-\frac{1}{6}$	$-\frac{9}{3}$	$-\frac{14}{4}$
$1\frac{2}{3}$	mdl. $-\frac{1}{3}$	$-\frac{12}{3}$	$-\frac{18}{2}$
$1\frac{1}{2}$	flet $+\frac{1}{2}$	- 15	$-\frac{22}{2}$
$1\frac{1}{3}$	flet $+\frac{1}{3}$	$-\frac{17}{3}$	$-\frac{26}{2}$
$1\frac{1}{6}$	flet $+\frac{1}{6}$	$-\frac{20}{3}$	$-\frac{30}{2}$
1	flet.	- 23	$-\frac{34}{2}$

6. Angaaende den almindelige Forberedelsesexamen er der under 15de Mai d. N. fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet udgaaet følgende Bekjendtgjørelse*):

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forsøg har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhøieste Resolution af 3die d. M. allernaadigst at bifalde:

- 1) at Bestemmelserne i allerhøieste Resolution af 17de Juli 1857 — Bekjendtgjørelse af 1ste August næstefter — om den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet, § 2, forandres derhen, at der overlades enhver Examinand ved Examen af den lavere Grad frit Valg imellem, hvilket af de tre Fag: Tydsk, Fransk eller Engelsk, han ønsker at lade sig prøve i;
- 2) at Bestemmelserne sammesteds og i § 3, hvorefter Examinanderne ved Examen saavel af den høiere som af den lavere Grad, hvis Modersmaal er Tydsk, kunne skrive paa Tydsk istedenfor paa Dansk og prøves mundtlig paa Tydsk i Dansk istedenfor paa Dansk i Tydsk, ophæves.

VIII. Summarisk Oversigt over Skolens Indtægter og Udgifter i Finantsaaret 18⁶⁶/₆₇.

Indtægt.

Fordebogsindtægter med Fradrag af Skatter og andre Udgifter	15,518 Rdr. 11 f.
Renter	1,689 — 16 =
Skolecontingenter	7,290 — 80 =
Forskjellige ubestemte og extraordinaire Indtægter	101 — 76 =
Udenfor Finantsloven	6,274 — 72 =
Tilskud fra Skolefonden	1,264 — " =
Summa	32,138 Rdr. 63 f.

*) Den meddeles her fuldstændig, skjønt dens første Passus ikke vedkommer denne Skole, og den anden rimeligviis ikke nogen- sinde vilde have kunnet faae praktisk Anvendelse her.

Udgift.

Gager	19,301 Rdr. 27 §.
Timebetaling	1,204 — 12 =
Pensioner og Bartpenge	464 — 62 =
Tilskud til Bibliotheket	342 — 82 =
Bygningernes og Inventariets Bedligeholdelse samt Godtgjørelse for Bolig	827 — 54 =
Brændsel	515 — 40 =
Belysning	11 — 12 =
Skatter og Afgifter	160 — 95 =
Regnskabsføring	460 — " =
Forskjellige Udgifter, nemlig:	
Reengjøring	196 — 36 =
Porto, Protocoller, Skrivematerialier, Af- skrivning &c.	160 — 77 =
Programmer og Skolehøitideligheder . . .	119 — " =
Andre Udgifter	20 — 88 =
Til Underviisning i Stydevaabens Brug .	108 — 54 =
Den nye Rectorbolig	431 — 73 =
Udenfor Finantsloven	1,004 — 49 =
	<hr/>
	25,329 Rdr. 89 §.

De offentlige Examina i Juli 1867

afholdes i følgende Orden:

(De skriftlige Prøver til Afgangsexamen foretoges den 22de og 25de—27de Juni; til Skolens Hovedexamen ville de blive foretagne den 6te—10de Juli.

Bogstaverne A, B, C, D, E betegne henholdsvis Solenmitetsfalsen, VII Kl.'s, VI Kl.'s, V Realkl.'s og V Kl.'s Klassebørelser.

Hvor en Klasse eller Klasseafdeling er deelt i to Afdelinger, a og b, betegner a de ulige Numere, b de lige; hvor den er deelt i a, b, c, betegner a Nr. 1, 4, 7 o. s. v., b Nr. 2, 5, 8 o. s. v., c Nr. 3, 6, 9 o. s. v.

De til Afgangsexamen hørende Prøver ere her betegnede med fremhævet Tryk.

Onsdagen den 10de Juli.

A. {	Kl. 8—11 VII Kl. A a Matematik. 12—2 VII Kl. A b Naturlære.	A. {	Kl. 5—7 VII Kl. A a Naturlære.
B. {	8—10 ^{1/2} } VII Kl. B Græst. 11 ^{1/2} —2 }	B. {	4—5 ^{3/4} } VI Kl. b Franst. 6 ^{1/4} —8 }
C.	8—10 III Realkl. Lybst.	C.	5—7 ^{1/2} V Kl. Lybst.
D. {	8—11 IV Kl. Religion. 12—2 III Kl. Religion.		

Torsdagen den 11te Juli.

A. {	Kl. 8—11 VII Kl. A b Matematik. 11 ^{1/2} —2 ^{1/2} VI Kl. a Naturhistorie.	A. {	Kl. 5—8 VI Kl. b Naturhistorie.
B. {	8—10 ^{1/2} VII Kl. A a Latin. 11 ^{1/2} —2 VII Kl. A b Latin.	B.	5—7 VII Kl. A a Græst.
C. {	8—10 III Realkl. Religion. 10 ^{1/2} —12 ^{1/2} IV Realkl. Religion.	C. {	4—5 ^{3/4} } VI Kl. a Franst. 6 ^{1/4} —8 }
D. {	8—10 ^{1/2} IV Kl. Lybst. 11 ^{1/2} —2 III Kl. Lybst.	D. {	4—6 V Kl. Religion. 6—7 VII Kl. A Hebraist.
E. {	8—10 ^{1/2} } VII Kl. B Historie. 11 ^{1/2} —2 }	E. {	5—7 V Realkl. B Geographie.

Fredagen den 12te Juli.

A.	{	kl. 8—10 $\frac{1}{2}$	} V Realkl. A Ma-	A.	{	kl. 4—6	V Realkl. A a Na-
		11 $\frac{1}{2}$ —2	} thematik.				turlære.
B.	{	8—11	VI kl. a Geographie.	B.	{	5—8	V Realkl. A Engelst.
		12—2	V Realkl. B Lybsk.				
C.	{	8—10	VII kl. Ab Græsk.	C.	{	5—8	VI kl. b Geogra-
		10 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$	VII kl. A Hi-				phie.
		1—3	} storie.				
D.	{	8—10	II kl. Dansk.	D.	{	5—7	IV Realkl. Lybsk.
		10 $\frac{1}{2}$ —12	I kl. Dansk.				
E.	{	8—10 $\frac{1}{2}$	V kl. Fransk.	E.	{	5—7	VII kl. B Religion.
		12—2	III Realkl. Geogra-				
			phie.				

Lørdagen den 13de Juli.

A.	{	kl. 8—10	} V Realkl. A	A.	{	kl. 4—5 $\frac{1}{2}$	V Realkl. A Hi-
		10 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$	} Fransk.			6—7 $\frac{1}{2}$	} storie.
B.	{	8—10	V Realkl. A b Na-	B.	{	4—7	III Realkl. Engelst.
			turlære.				
		11—12 $\frac{1}{4}$	IV kl. Arith-				
		12 $\frac{3}{4}$ —2	} metik.				
C.	{	9—11	} IV kl. Latin.	C.	{	4—6 $\frac{1}{2}$	III kl. Historie.
		11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$	} IV kl. Latin.				
D.	{	8—10	I kl. Lybsk.	D.	{	4—6	V Realkl. B Natur-
		10 $\frac{1}{2}$ —1	II kl. Lybsk.				lære.
E.	{	8—10	IV Realkl. Natur-	E.	{	4—6	V kl. Naturhistorie.
			historie.				

Mandagen den 15de Juli.

A.	{	kl. 8—9 $\frac{1}{2}$	} V Realkl. A				
		10—11 $\frac{1}{2}$	} Geographie.				
		11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{4}$	} V Realkl. A				
		1 $\frac{3}{4}$ —3 $\frac{1}{2}$	} Lybsk.				
B.	{	8—9 $\frac{1}{2}$	} V Realkl. A Na-	B.	{	5—7	V kl. Geometrie.
		10—11 $\frac{1}{2}$	} turhistorie.				
		12—2	V kl. Arithmetik.				
C.	{	8—10	VI a}	C.	{	6—8	VI kl. c Religion.
		11—1	VI b}				
			Religion.				
D.	{	8—10 $\frac{1}{2}$	IV kl. Fransk.	D.	{	4—6	II kl. Fransk.
		11—1	V Realkl. B Fransk.				
		1—3	III kl. Naturhistorie.				
E.	{	8—10 $\frac{1}{2}$	} VI kl. Historie.	E.	{	5—6 $\frac{1}{2}$	I kl. Geographie.
		11 $\frac{1}{2}$ —2	} VI kl. Historie.				

Tirsdagen den 16de Juli.

A. {	{	8—10 ¹ / ₂ VI Kl. a)	} Latin.	A. Kl. 4 ¹ / ₂ —7 VI Kl. c Latin.
		11—1 ¹ / ₂ VI Kl. b)		
B. {	{	8—10 ¹ / ₂ VII Kl. B	} Mathematif.	B. {
		11—1 V Realkl. B		
				4—5 ¹ / ₄ } IV Kl. Geometrie.
				5 ³ / ₄ —7 }
C. {	{	8—10 II Kl. Religion.	} Religion.	C. 4—7 IV Kl. Græff.
		10—11 I Kl. Religion.		
		11 ¹ / ₂ —1 ¹ / ₂ V Realkl. B		
				Naturhistorie.
D. {	{	8—10 IV Realkl. Historie.	} Historie.	D. 5—7 III Kl. Geographie.
		11 ¹ / ₂ —2 III Realkl. Historie.		
E. {	{	8—11 V Kl. Græff.		

Onsdagen den 17de Juli.

(Optagelsesprøve.)

Kl. 5—6 Prøve i Sang.
6—7 Prøve i Gymnastik.

Torsdagen den 18de Juli.

A. {	{	8—10 VI Kl. a)	} Lybft.	A. Kl. 5—7 VI Kl. c Lybft.
		11—1 VI Kl. b)		
B. {	{	8—10 VII Kl. Ba)	} Latin.	B. 5—7 VII Kl. B c Latin.
		11—1 VII Kl. B b)		
C. {	{	8—9 ³ / ₄ } III Realkl. Ma-	} thematif.	C. 5—7 III Kl. Mathematif.
		10 ¹ / ₄ —12 }		
		12 ¹ / ₂ —2 ¹ / ₂ V Realkl. B		Geometrie.
D. {	{	8—10 ¹ / ₂ IV Realkl. Fransk.	} Fransk.	D. {
		1—3 V Realkl. B		
				5—7 IV Realkl. Geo-
				graphie.
E. {	{	8—10 ¹ / ₂ IV Kl. Geogra-	} Geogra-	E. {
		1—2 ¹ / ₂ I Kl. Historie.		
				phie.

Fredagen den 19de Juli.

A. {	{	8—10 ¹ / ₂ VI Kl. a)	} Græff.	A. Kl. 4 ¹ / ₂ —7 ¹ / ₂ VI Kl. c Græff.
		11—1 ¹ / ₂ VI Kl. b)		
B. {	{	8—10 } VI Kl. Arith-	} metif.	B. {
		11 ¹ / ₂ —1 ¹ / ₂ }		
				3 ¹ / ₂ —5 ¹ / ₂ } IV Realkl. Ma-
				6—8 } thematif.
C. {	{	8—10 ¹ / ₂ III Kl. Fransk.	} Fransk.	C. 4—6 ¹ / ₂ II Kl. Historie.
		11—1 III Realkl. Fransk.		
D. {	{	8—10 ¹ / ₂ V Kl. Historie.	} Historie.	D. {
				4—5 ¹ / ₄ } II Kl. Geogra-
				5 ³ / ₄ —7 } phie.
E. {	{	8—10 ¹ / ₂ V Kl. Geographie.	} Geogra-	E. {
		11—1 IV Kl. Naturhistorie.		
				phie.

Løverdagen den 20de Juli.

A. { Kl. 10—12 12 ¹ / ₂ —2 ¹ / ₂ }	V Kl. Latin.	A. Kl. 5—7 ¹ / ₂	IV Realkl. Engelsk.
B. { 8—10 10 ¹ / ₂ —12 ¹ / ₂ }	III Kl. Latin.	B. 5—7	V Realkl. B Historie.
C. { 8—10 12—2 }	VI Kl. Geometrie.	C. { 4 ¹ / ₂ —7	VII Kl. B Natur- lære.
D. { 8—9 ¹ / ₂ 10—11 ¹ / ₂ }	IV Kl. Historie.	D. { 4—6	III Realkl. Natur- historie.
E. { 8—9 ¹ / ₂ 10—12 }	I Kl. Natur- historie. II Kl. Natur- historie.		

Søndag og Mandag den 21de og 22de, Form., afholdes Lærermøder til at afflutte den aarlige Censur over Disciplenes Anlæg, Flid, Fremgang og Opførsel, bestemme Opflytningen m. M.

Mandag den 22de Juli, Eftermiddag Kl. 3¹/₂, foretages Translocationen, hvorefter Sommerferien indtræder. — Underviisningen for næste Skoleaar begynder Fredagen den 23de August, Kl. 8 Form.

Til at overvære Examen, Prøverne i Sang og Gymnastik samt Translocationshøitideligheden indbydes herved Disciplenes Forældre og Værger, samt Enhver, der interesserer sig for Skolen og for Underviisning overhovedet.

Narhuus Kathedralskole, den 3die Juli 1867.

C. F. Jørgensen.

